

ELEKTRIFICATIE EN NETCONGESTIE IN HET NEDERLANDSE BEDRIJFSLEVEN

14 SEPTEMBER 2026

INHOUDSOPGAVE

INTRODUCTIE

› Belangrijkste conclusies	3
› Over het onderzoek	4

RESULTATEN

› Plannen voor elektrificatie	5
› Redenen en toepassingen voor elektrificatie	10
› Bedrijven die niet (verder) elektrificeren	16
› Uitbreiding elektriciteitscapaciteit	19
› Gevolgen netcongestie	24
› Oplossingen en behoefte	33

BIJLAGE

› Over de steekproef	39
----------------------	----

BELANGRIJKSTE CONCLUSIES

Ruim vier op de tien bedrijven zijn al bezig met elektrificatie of hebben concrete plannen. Onder grootverbruikers is dat zelfs de helft. Daarnaast geeft één op de zes bedrijven aan wel te willen elektrificeren, maar dit lastig haalbaar te achten. Vooral grote bedrijven en bedrijven in de landbouw en visserij, de bouw en de (maak)industrie zijn al vaker met elektrificatie bezig. De beoogde toepassingen verschillen per branche, van elektrisch vervoer en productieprocessen tot verwarming en koeling van gebouwen. Energiekosten op langere termijn en verduurzaming zijn belangrijke drijfveren, terwijl hoge kosten, een onzeker rendement en onvoldoende netcapaciteit verdere stappen belemmeren.

Vier op de tien bedrijven die elektrificatie overwegen of daar al mee bezig zijn, verwachten binnen vijf jaar extra elektriciteitscapaciteit nodig te hebben. Onder grootverbruikers geldt dit voor meer dan de helft. Ongeveer één op de zeven heeft deze capaciteit nu al nodig; in de (maak)industrie ligt dit aandeel duidelijk hoger. Van de bedrijven die extra elektriciteitscapaciteit verwachten nodig te hebben, geeft een kwart aan al op de wachtlijst te staan. In de (maak)industrie is de druk het grootst: ruim de helft van de bedrijven die binnen vijf jaar extra capaciteit verwachten nodig te hebben, staat al op de wachtlijst of wil dit jaar een aanvraag doen.

Eén op de vijf bedrijven heeft momenteel of eerder gevolgen van netcongestie ervaren. Voor het grootste deel van deze bedrijven spelen de gevolgen op dit moment, terwijl een kleiner deel daar vooral eerder mee te maken had. Grote bedrijven, de bouw en de (maak)industrie worden relatief vaak getroffen. Netcongestie remt dan zowel verduurzaming als groei: uitbreidingen worden uitgesteld, wagenparken kunnen niet worden geëlektrificeerd en verduurzamingsplannen lopen vertraging op. Bijna de helft van de bedrijven die netcongestie ervaren of hebben ervaren, noemt de impact merkbaar én ruim een kwart ervaart een grote of zeer grote impact.

De gevolgen werken ook door in investeringen. Zes op de tien getroffen bedrijven hebben investeringen uitgesteld, verkleind of stopgezet. Een vergelijkbaar aandeel heeft door netcongestie langer fossiele energie moeten gebruiken. Om de gevolgen van beperkte netcapaciteit op te vangen, kijken bedrijven vooral naar eigen opwek, energiebesparing en advies van een installatiebedrijf. Bedrijven die deze opties onderzoeken, zetten ze vaak ook daadwerkelijk in. Energieopslag wordt het vaakst onderzocht, maar blijkt in de praktijk lastiger toe te passen. De grootste behoefte ligt bij snellere netverzwaring, aangevuld met financiële steun, snellere vergunningverlening en ruimte in de regelgeving zolang verduurzaming niet haalbaar is.

OVER HET ONDERZOEK

De overstap van fossiele energie naar elektriciteit is een belangrijke stap in de verduurzaming van het Nederlandse bedrijfsleven, maar brengt voor ondernemers ook praktische uitdagingen mee. Denk aan netcongestie, laadinfrastructuur, elektrisch vervoer en vergunningprocedures.

Met dit onderzoek brengen VNO-NCW en MKB-Nederland in kaart welke knelpunten ondernemers ervaren en wat zij nodig hebben om verder te elektrificeren. Daarmee ontstaat een actueel beeld van de kansen en belemmeringen die ondernemers in de praktijk ervaren. De resultaten helpen om gericht te werken aan oplossingen met de overheid, netbeheerders en andere betrokken partijen.

Het onderzoek is uitgevoerd door Kieskompas in samenwerking met MKB-Nederland en VNO-NCW.

Methode

Online vragenlijst

Periode

14 juli t/m 10 augustus 2026

Doelgroep

Ondernemers en bestuurders van bedrijven

Deelnemers aan het onderzoek

1254 respondenten

Weging

Representatief gemaakt voor provincie en branche

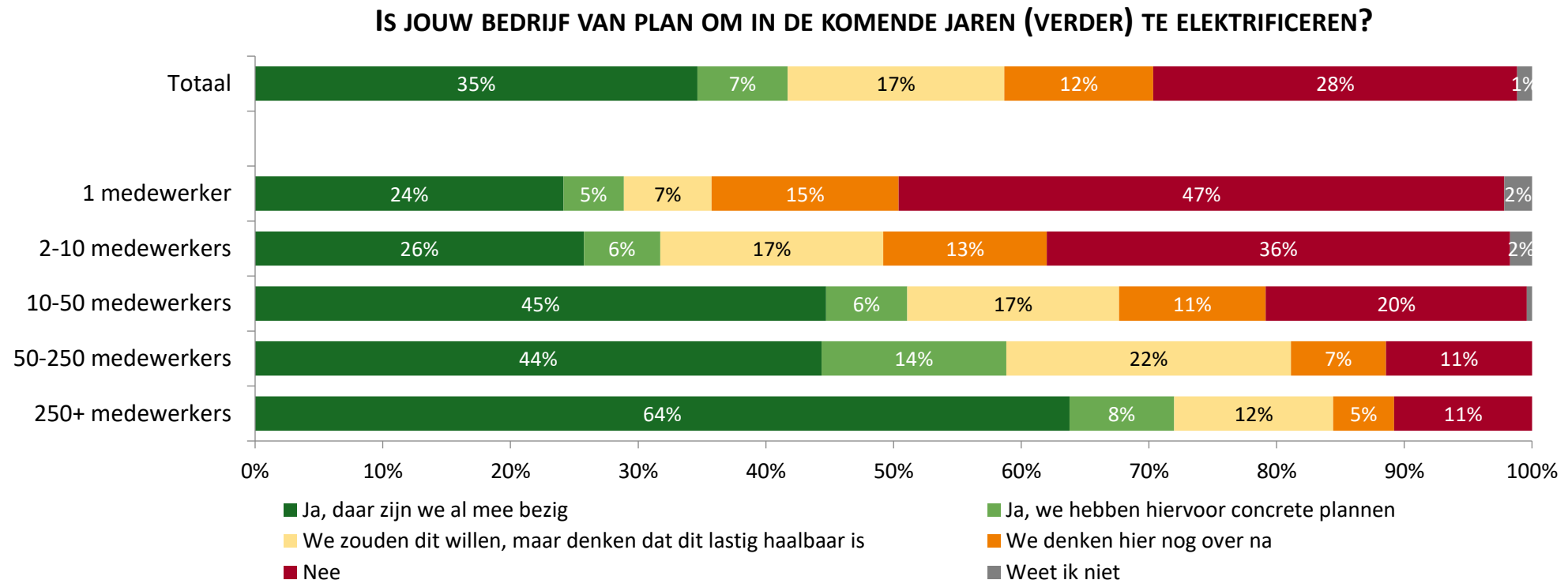
PLANNEN VOOR ELEKTRIFICATIE

VIER OP DE TIEN BEDRIJVEN ZIJN AL BEZIG OF HEBBEN CONCRETE PLANNEN VOOR ELEKTRIFICATIE

Ruim vier op de tien bedrijven zijn al bezig met elektrificatie of hebben hiervoor concrete plannen. Daarnaast wil één op de zes wel elektrificeren, maar denkt dat dit lastig haalbaar is. Ongeveer één op de acht denkt er nog over na, terwijl bijna drie op de tien geen plannen hebben.

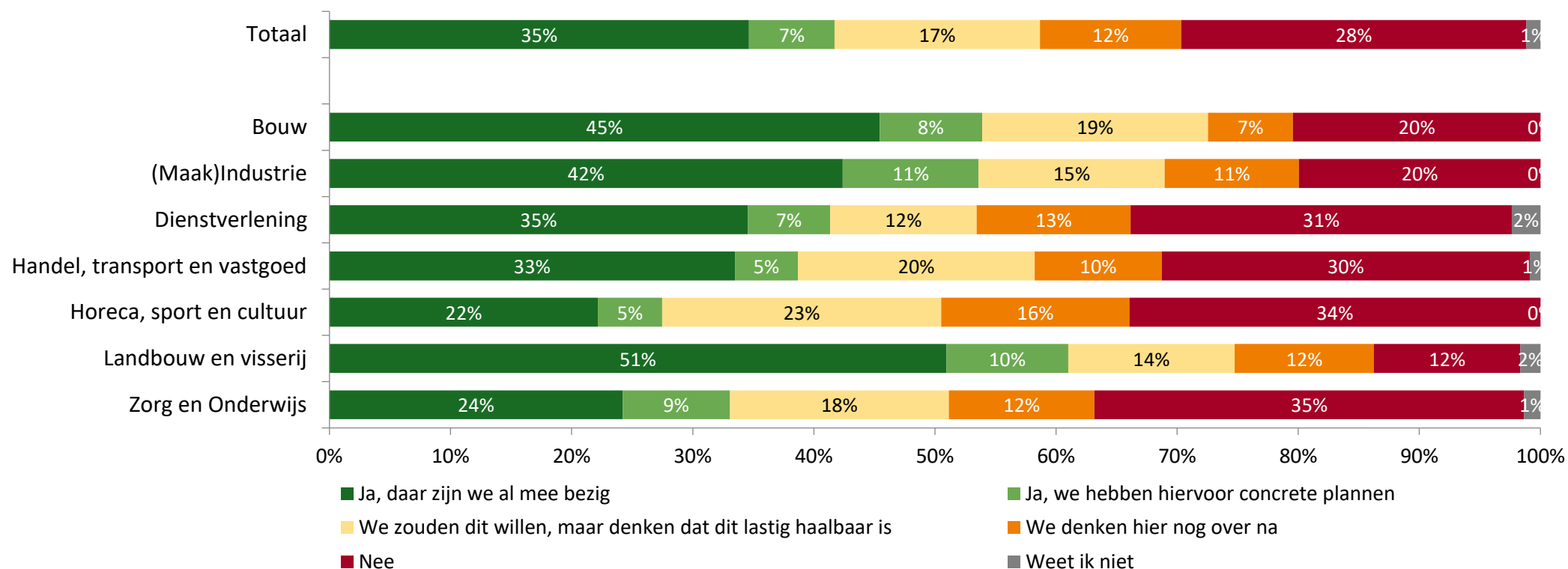
De plannen hangen sterk samen met de bedrijfsgrootte. Bij bedrijven met maximaal tien medewerkers is ongeveer drie op de tien al bezig of heeft concrete plannen. Dit loopt op tot ruim zeven op de tien bij bedrijven met 250 medewerkers of meer.

BEDRIJVEN IN DE LANDBOUW, BOUW EN (MAAK)INDUSTRIE ZIJN HET VAAKST BEZIG MET ELEKTRIFICATIE

In de landbouw en visserij, de bouw en de (maak)industrie is meer dan de helft van de bedrijven al bezig met elektrificatie of zijn er concrete plannen. In de horeca, sport en cultuur geldt dit voor ongeveer een kwart en in zorg en onderwijs voor ongeveer een derde.

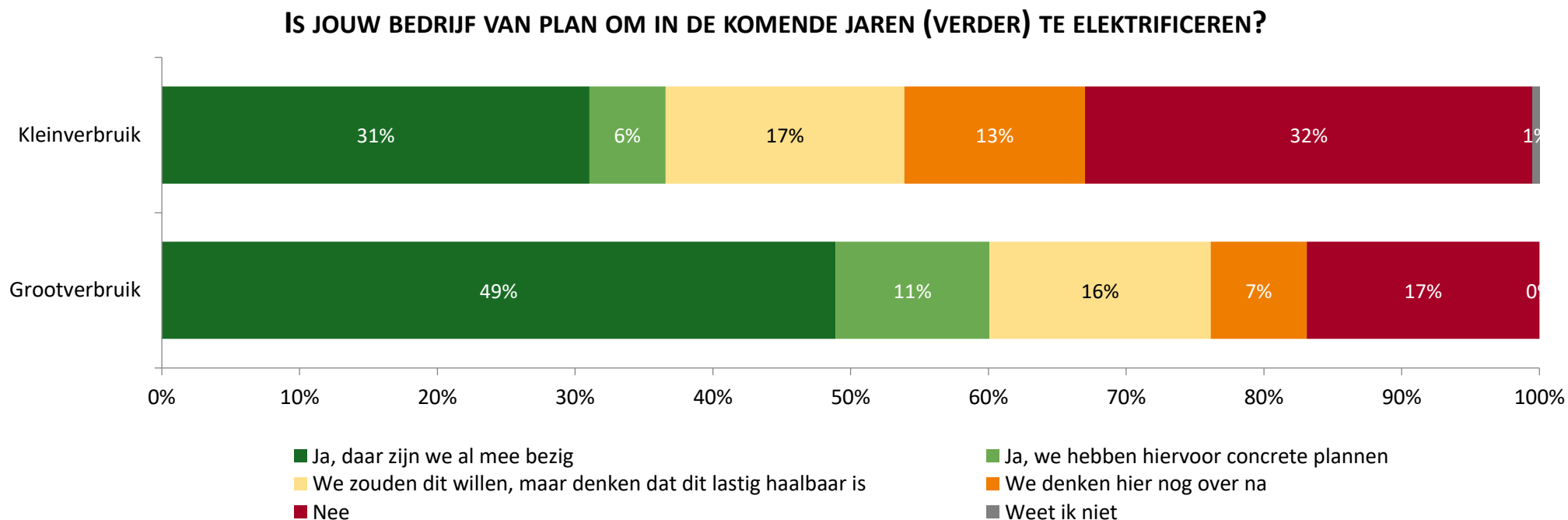
IS JOUW BEDRIJF VAN PLAN OM IN DE KOMENDE JAREN (VERDER) TE ELEKTRIFICEREN?

GROOTVERBRUIKERS ZIJN DUIDELIJK VERDER MET ELEKTRIFICATIE DAN KLEINVERBRUIKERS

Bijna de helft van de grootverbruikers is al bezig met elektrificatie en nog eens één op de tien heeft concrete plannen. Onder kleinverbruikers is dit duidelijk minder.

Kleinverbruikers geven juist vaker aan geen plannen voor elektrificatie te hebben of nog na te denken over elektrificatie. De mate waarin bedrijven al met elektrificatie bezig zijn, verschilt daarmee duidelijk tussen klein- en grootverbruikers. (NB uit de open antwoorden (volgende pagina) blijkt overigens dat in de groep die niets van plan is ook bedrijven zitten die al grotendeels verduurzaamd zijn.)

PLANNEN OM TE ELEKTRIFICEREN GAAN VOORAL OVER CONCRETE TOEPASSINGEN, TWIJFELS OVER KOSTEN EN NETCAPACITEIT

In de open antwoorden lichten bedrijven hun plannen voor elektrificatie toe. Bedrijven die al bezig zijn of concrete plannen hebben, noemen vooral toepassingen die zij direct kunnen uitvoeren, zoals elektrisch vervoer, laadvoorzieningen, zonnepanelen, elektrische verwarming en energieopslag.

Bij bedrijven die elektrificatie lastig haalbaar vinden, staan juist de randvoorwaarden centraal. Zij noemen hoge kosten, een onzeker rendement en onvoldoende netcapaciteit of aansluitmogelijkheden. Bedrijven die nog nadenken over elektrificatie, wegen vooral de kosten en het rendement af en verkennen verschillende toepassingen.

Ja, daar zijn we al mee bezig

- Zonnepanelen en eigen energieopwekking
- Elektrisch vervoer en laadvoorzieningen
- Elektrische verwarming en koeling
- Batterijen en energieopslag
- Bedrijf is al grotendeels geëlektrificeerd

Ja, we hebben hiervoor concrete plannen

- Elektrisch vervoer en laadvoorzieningen
- Zonnepanelen en eigen energieopwekking
- Elektrische verwarming en koeling
- Batterijen en energieopslag

We zouden dit willen, maar denken dat dit lastig haalbaar is

- Hoge kosten en onzeker rendement
- Onvoldoende netcapaciteit of aansluiting
- Elektrisch vervoer niet passend of betaalbaar
- Afhankelijkheid van verhuurder of pandeigenaar
- Wisselend overheidsbeleid en regelgeving

We denken hier nog over na

- Kosten, investering en rendement
- Elektrisch vervoer
- Verwarming en warmtepompen
- Zonnepanelen en energieopslag

REDENEN EN TOEPASSINGEN VOOR ELEKTRIFICATIE

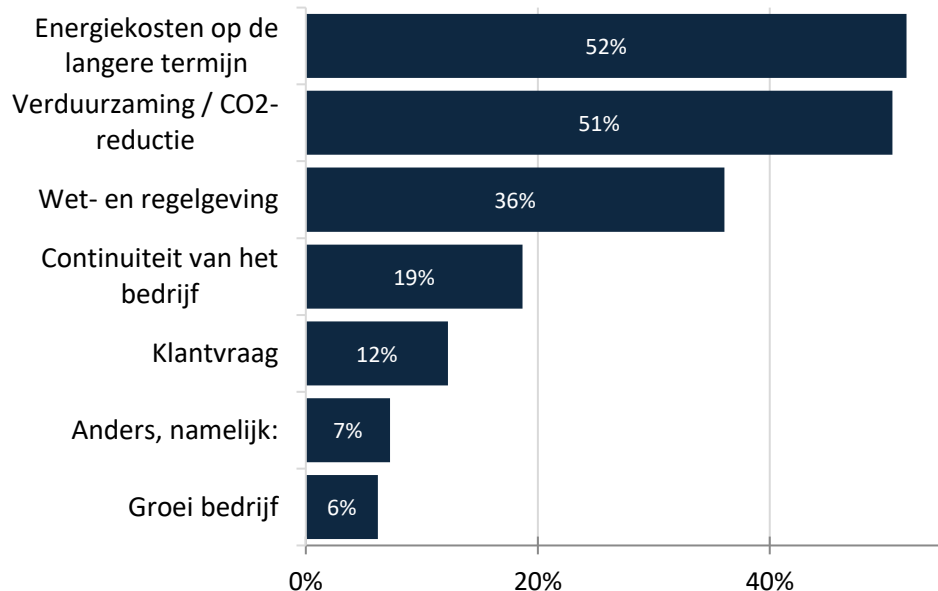

KOSTENBESPARING EN VERDUURZAMING ZIJN DE BELANGRIJKSTE REDENEN OM TE ELEKTRIFICEREN

Van de bedrijven die al bezig zijn met elektrificatie, hiervoor concrete plannen hebben of dit overwegen, noemt ongeveer de helft energiekosten op de langere termijn en verduurzaming of CO2-reductie als belangrijke reden. Ruim een derde noemt wet- en regelgeving als belangrijkste reden. De beoogde toepassingen verschillen per sector. In de bouw gaat het vooral om het wagenpark, terwijl in zorg en onderwijs en in de horeca, sport en cultuur de verwarming van gebouwen centraal staat. In de maakindustrie en in de landbouw en visserij wordt elektrificatie daarnaast relatief vaak overwogen voor productieprocessen.

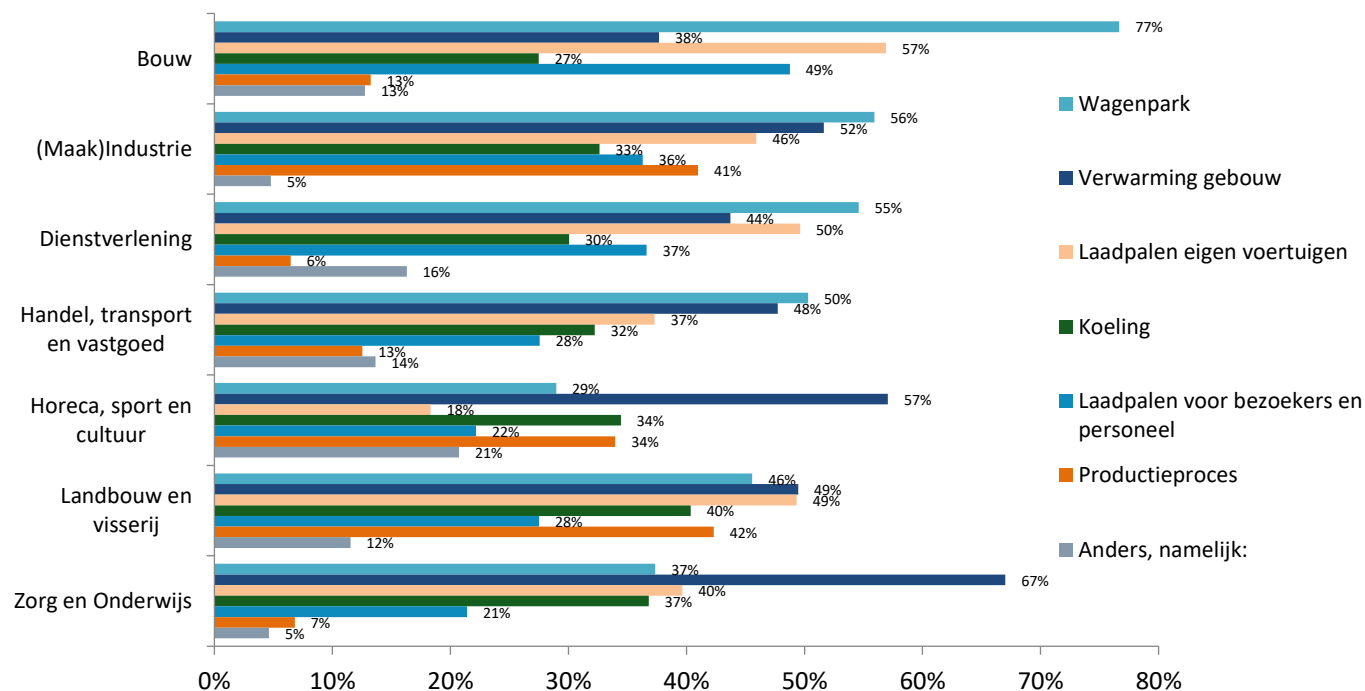
WAT IS VOOR JOUW ONDERNEMING DE BELANGRIJKSTE REDEN OM TE ELEKTRIFICEREN?

BEDRIJVEN DIE BEZIG ZIJN MET ELEKTRIFICATIE, CONCRETE PLANNEN HEBBEN OF DIT OVERWEGEN

VOOR WELKE TOEPASSINGEN OVERWEEG JIJ ELEKTRIFICATIE?

BEDRIJVEN DIE BEZIG ZIJN MET ELEKTRIFICATIE, CONCRETE PLANNEN HEBBEN OF DIT OVERWEGEN

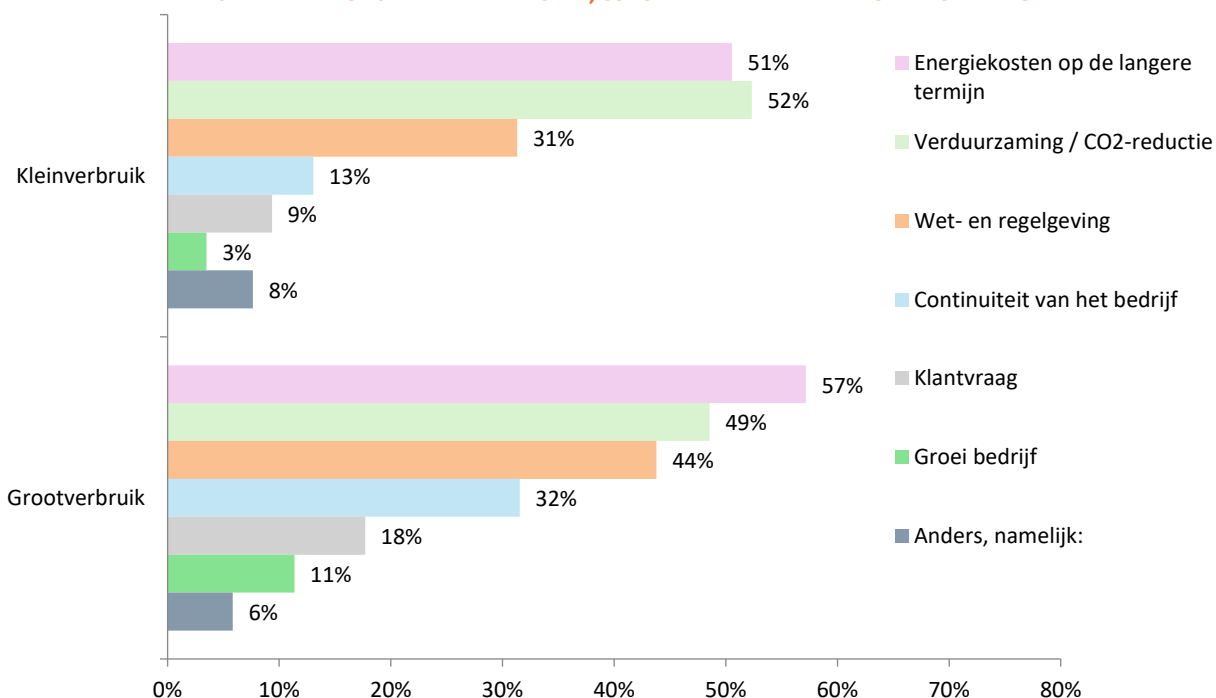

REDENEN EN TOEPASSINGEN VOOR ELEKTRIFICATIE VERSCHILLEN BEPERKT VOOR BEDRIJVEN MET KLEIN- OF GROOTVERBRUIKAANSLUITING

Voor zowel bedrijven met een klein- als grootverbruikaansluiting die bezig zijn met elektrificatie of dit overwegen, zijn energiekosten op langere termijn en verduurzaming/CO₂-reductie de belangrijkste redenen om te elektrificeren. Bedrijven met een grootverbruikaansluiting noemen daarnaast wel wat vaker wet- en regelgeving en continuïteit van het bedrijf. Ook bij de toepassingen zijn er veel overeenkomsten, zoals het wagenpark en de verwarming van gebouwen. Het grootste verschil zit bij het productieproces: dit wordt door grootverbruikers veel vaker genoemd als toepassing voor elektrificatie dan door kleinverbruikers.

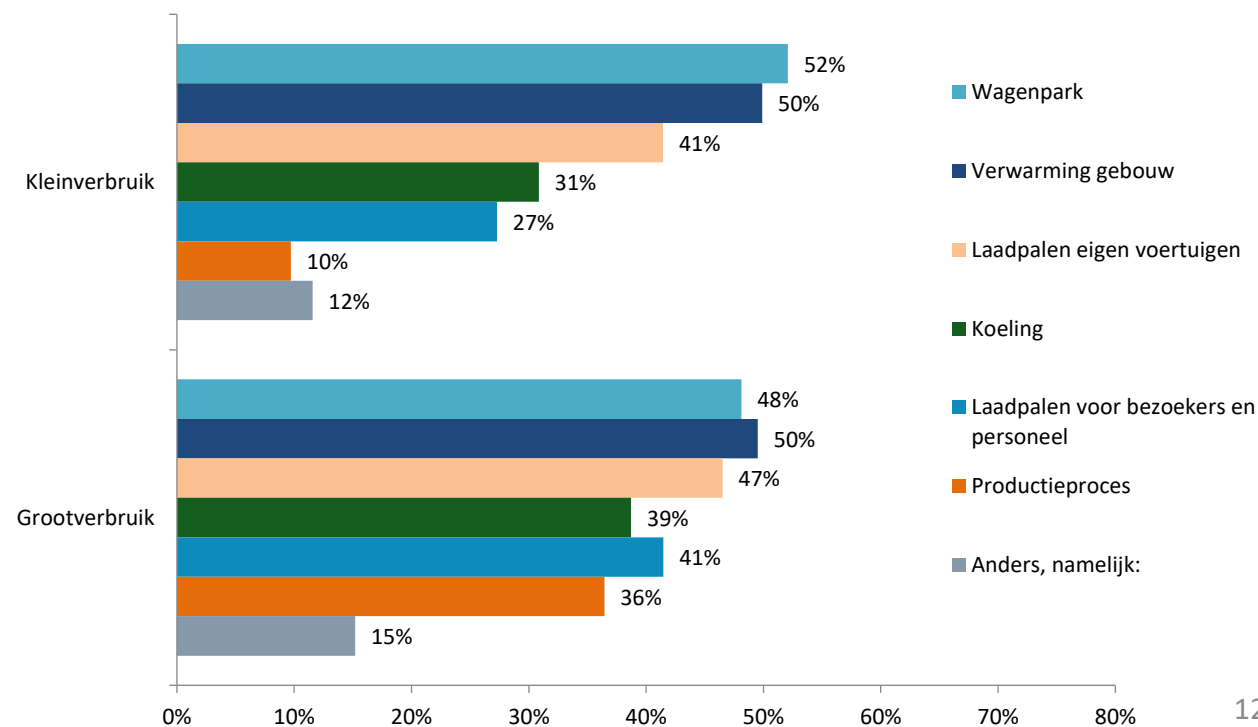
WAT IS VOOR JOUW ONDERNEMING DE BELANGRIJKSTE REDEN OM TE ELEKTRIFICEREN?

BEDRIJVEN DIE BEZIG ZIJN MET ELEKTRIFICATIE, CONCRETE PLANNEN HEBBEN OF DIT OVERWEGEN

VOOR WELKE TOEPASSINGEN OVERWEEG JIJ ELEKTRIFICATIE?

BEDRIJVEN DIE BEZIG ZIJN MET ELEKTRIFICATIE, CONCRETE PLANNEN HEBBEN OF DIT OVERWEGEN

ENERGIEKOSTEN EN VERDUURZAMING ZIJN IN ALLE GROEPEN DE BELANGRIJKSTE DRIJFVEREN

De redenen om te elektrificeren verschillen beperkt tussen bedrijven die al bezig zijn, concrete plannen hebben of elektrificatie wel willen maar lastig haalbaar achten. In al deze groepen zijn energiekosten op de langere termijn en verduurzaming de belangrijkste drijfveren. Bedrijven die nog nadenken over elektrificatie noemen de verschillende redenen minder vaak. Wel blijft wet- en regelgeving in alle groepen ongeveer even vaak een belangrijke reden.

Wat is voor jouw onderneming de belangrijkste reden om te elektrificeren?

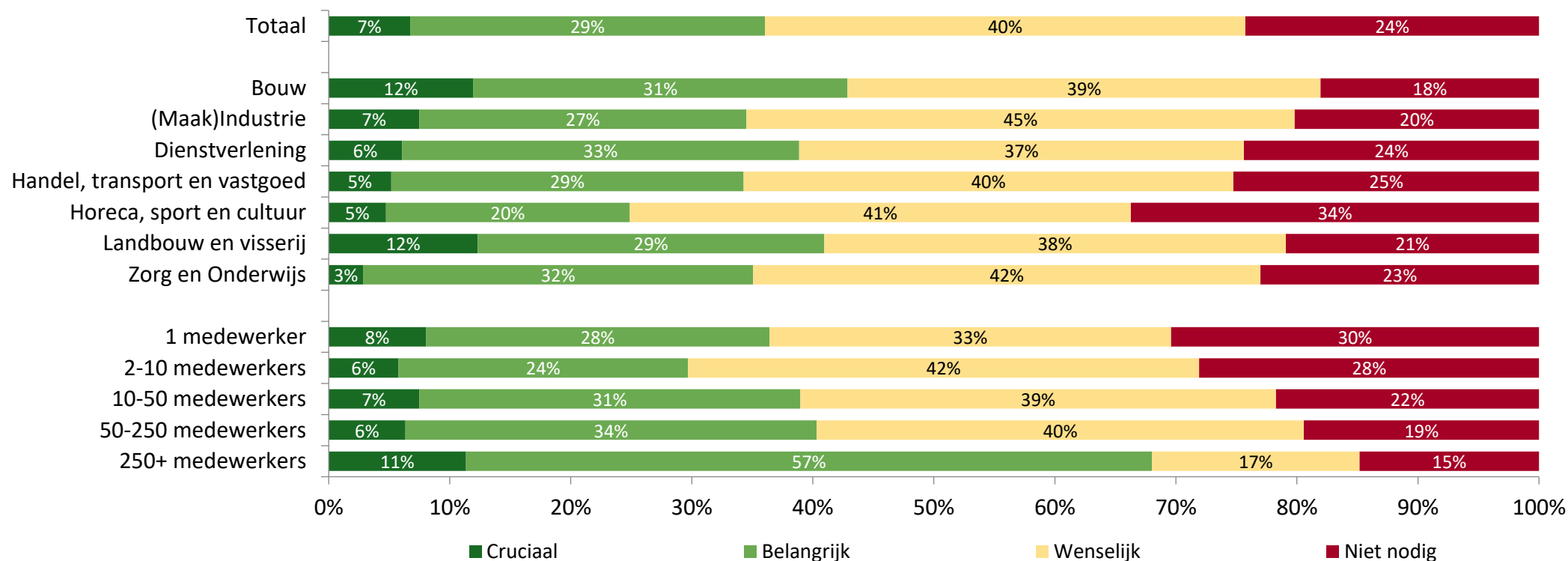
Meerdere antwoorden mogelijk							
	Energiekosten op de langere termijn	Verduurzaming / CO2-reductie	Wet- en regelgeving	Klantvraag	Continuïteit van het bedrijf	Anders, namelijk:	Groei bedrijf
BEDRIJVEN DIE BEZIG ZIJN MET ELEKTRIFICATIE, CONCRETE PLANNEN HEBBEN OF DIT OVERWEGEN	52%	51%	36%	12%	19%	7%	6%
Ja, daar zijn we al mee bezig	55%	57%	34%	15%	24%	7%	8%
Ja, we hebben hiervoor concrete plannen	51%	59%	39%	11%	19%	2%	9%
We zouden dit willen, maar denken dat dit lastig haalbaar is	53%	40%	38%	10%	15%	8%	6%
We denken hier nog over na	41%	41%	36%	7%	8%	8%	1%

VOORAL GROTE BEDRIJVEN NOEMEN DE OVERSTAP NAAR ELEKTRICITEIT BELANGRIJK VOOR HUN BEDRIJF

Ruim een derde van de bedrijven die al bezig zijn met elektrificatie of dit overwegen, vindt de overstap van fossiele energie naar elektriciteit belangrijk of cruciaal voor het bedrijf. Vier op de tien noemt het wenselijk en bijna een kwart vindt de overstap niet nodig. Bedrijfsomvang maakt duidelijk verschil: bij bedrijven met 250 medewerkers of meer vindt bijna zeven op de tien de overstap belangrijk of cruciaal.

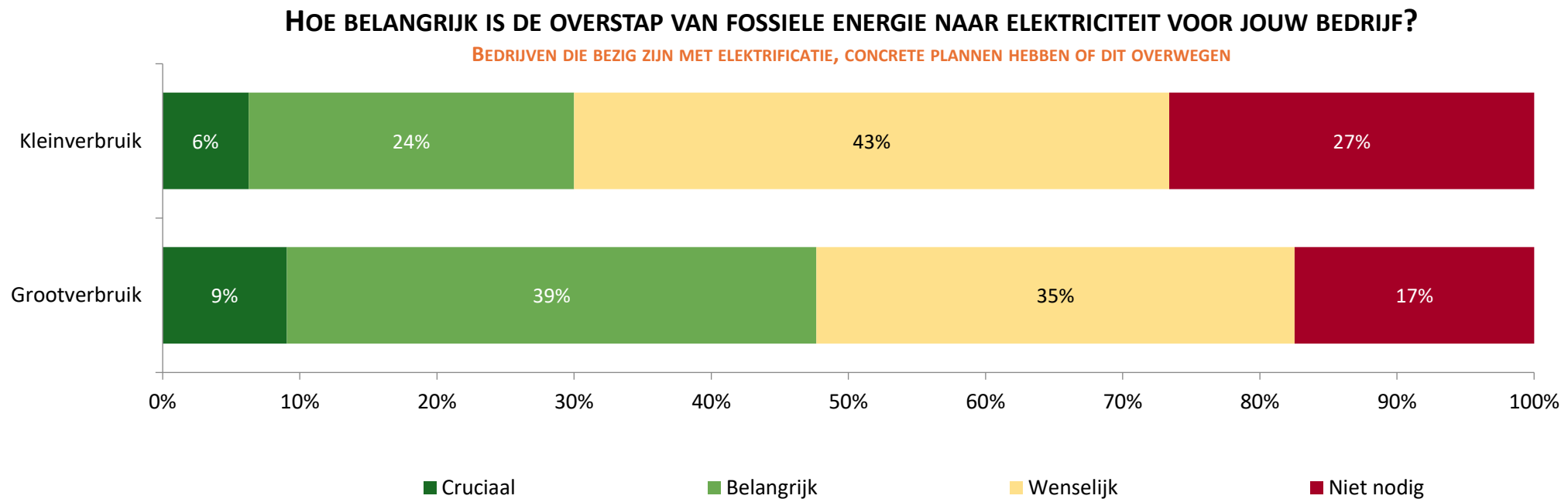
HOE BELANGRIJK IS DE OVERSTAP VAN FOSSIELE ENERGIE NAAR ELEKTRICITEIT VOOR JOUW BEDRIJF?

BEDRIJVEN DIE BEZIG ZIJN MET ELEKTRIFICATIE, CONCRETE PLANNEN HEBBEN OF DIT OVERWEGEN

OVERSTAP VOOR BEDRIJVEN MET EEN GROOTVERBRUIKAANSLUITING IS VAKER CRUCIAAL OF BELANGRIJK

Onder bedrijven die al bezig zijn met elektrificatie, concrete plannen hebben of dit overwegen, is de overstap van fossiele energie naar elektriciteit voor bijna de helft van de grootverbruikers belangrijk of cruciaal. Onder kleinverbruikers geldt dit voor ongeveer drie op de tien. Kleinverbruikers zien elektrificatie vaker als wenselijk of niet nodig.

BEDRIJVEN DIE NIET
(VERDER) ELEKTRIFICEREN

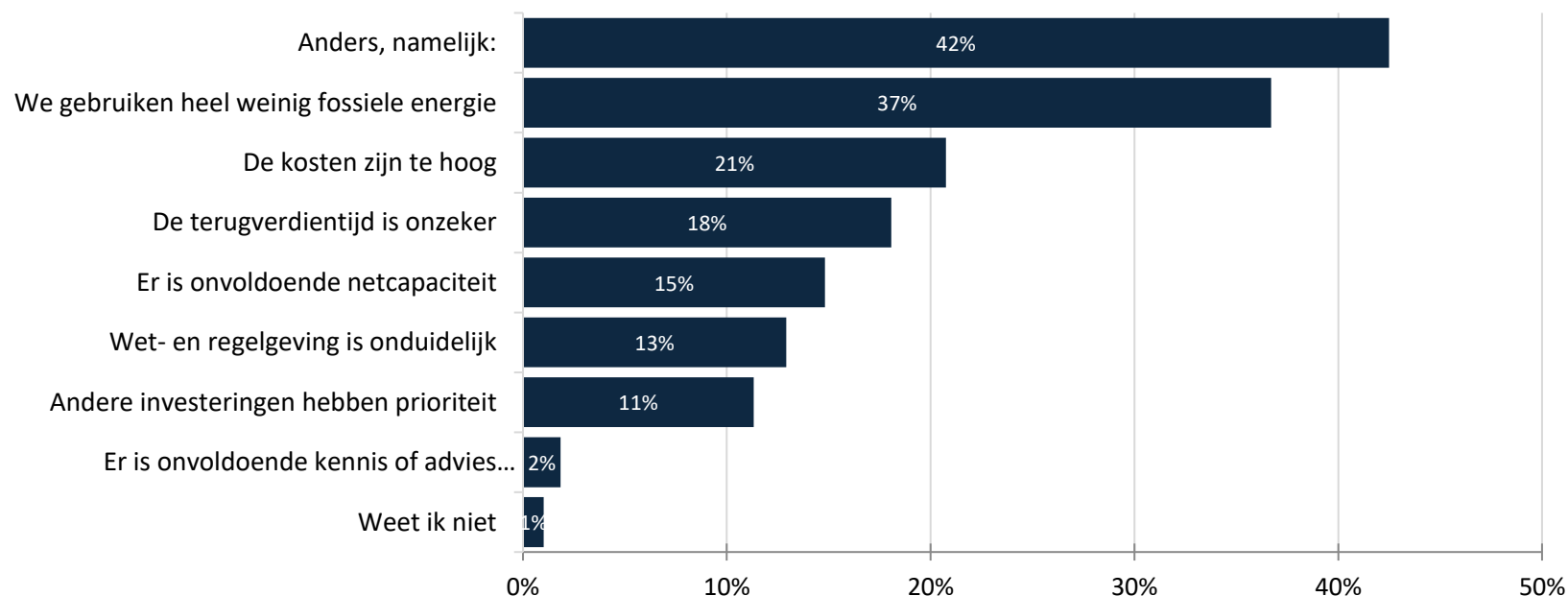

WEINIG FOSSIELE ENERGIE EN EERDERE VERDUURZAMING MEEST GENOEMDE REDEN OM NIET TE ELEKTRIFICEREN

Bedrijven zonder elektrificatieplannen is gevraagd naar hun redenen. Ruim een derde gebruikt naar eigen zeggen weinig fossiele energie. Ruim vier op de tien koos voor ‘anders, namelijk’, daarvan schrijft ongeveer één op de zeven dat het bedrijf al (volledig) is geëlektrificeerd. Geen plannen betekent dus niet altijd dat bedrijven niet willen verduurzamen. Voor andere bedrijven vormen hoge kosten, een onzeker rendement, onvoldoende netcapaciteit en onduidelijke regelgeving wel belemmeringen.

WAAROM IS JOUW ONDERNEMING NIET VAN PLAN OM IN DE KOMENDE JAREN TE ELEKTRIFICEREN?

BEDRIJVEN DIE NIET VAN PLAN ZIJN OM TE ELEKTRIFICEREN

Anders, namelijk:

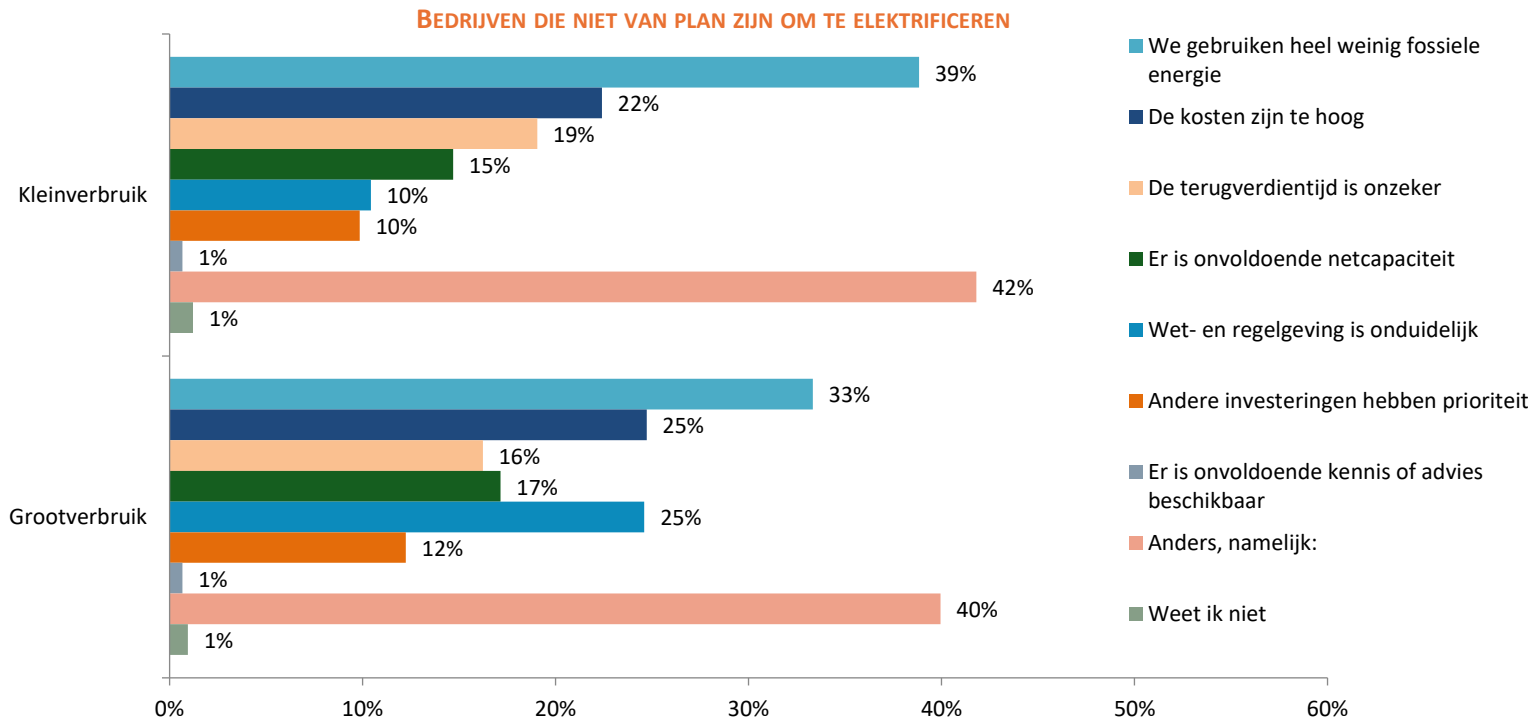
Hieronder staan de meest genoemde onderwerpen:

1. Bedrijf is al (volledig) geëlektrificeerd
2. Geen noodzaak, weinig energieverbruik of weinig te elektrificeren
3. Huurpand of onvoldoende zeggenschap
4. Geen interesse
5. Wantrouwen in beleid of regelgeving

GROOTVERBRUIKERS VINDEN WET- EN REGELGEVING VAKER ONDUIDELIJK DAN KLEINVERBRUIKERS

Bedrijven zonder elektrificatieplannen is gevraagd naar hun redenen. Klein- en grootverbruikers noemen grotendeels vergelijkbare redenen om niet te elektrificeren. Vaak speelt mee dat weinig fossiele energie wordt gebruikt, maar ook kosten, terugverdientijd en netcapaciteit worden genoemd. Het grootste verschil tussen beide groepen zit bij wet- en regelgeving: grootverbruikers noemen onduidelijkheid hierover duidelijk vaker als reden om niet te elektrificeren dan kleinverbruikers.

WAAROM IS JOUW ONDERNEMING NIET VAN PLAN OM IN DE KOMENDE JAREN TE ELEKTRIFICEREN?

UITBREIDING ELEKTRICITEITSCAPACITEIT

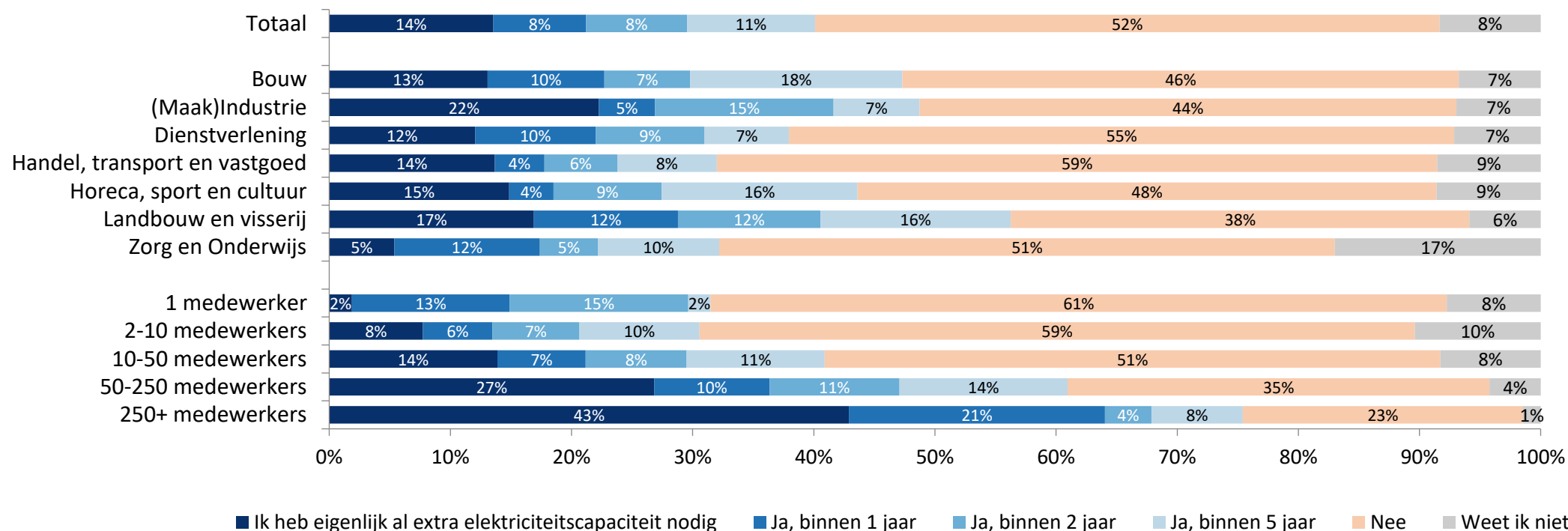
VIER OP DE TIEN BEDRIJVEN DIE ELEKTRIFICEREN (OVERWEEGT), VERWACHTEN BINNEN VIJF JAAR EXTRA ELEKTRICITEITSCAPACITEIT NODIG TE HEBBEN

Aan bedrijven die al bezig zijn met elektrificatie of dit overwegen, is gevraagd of zij extra elektriciteitscapaciteit nodig hebben. Ongeveer één op de zeven geeft aan daar nu al behoefte aan te hebben. In de (maak)industrie ligt dit aandeel duidelijk hoger. Ook in de landbouw en visserij en de bouw is de behoefte aan extra capaciteit relatief groot.

Vooraf grotere bedrijven hebben nu al vaker extra elektriciteitscapaciteit nodig. Daarmee is de druk op het elektriciteitsnet niet voor alle bedrijven en sectoren even groot.

VERWACHT JOUW ONDERNEMING EXTRA ELEKTRICITEITSCAPACITEIT NODIG TE HEBBEN?

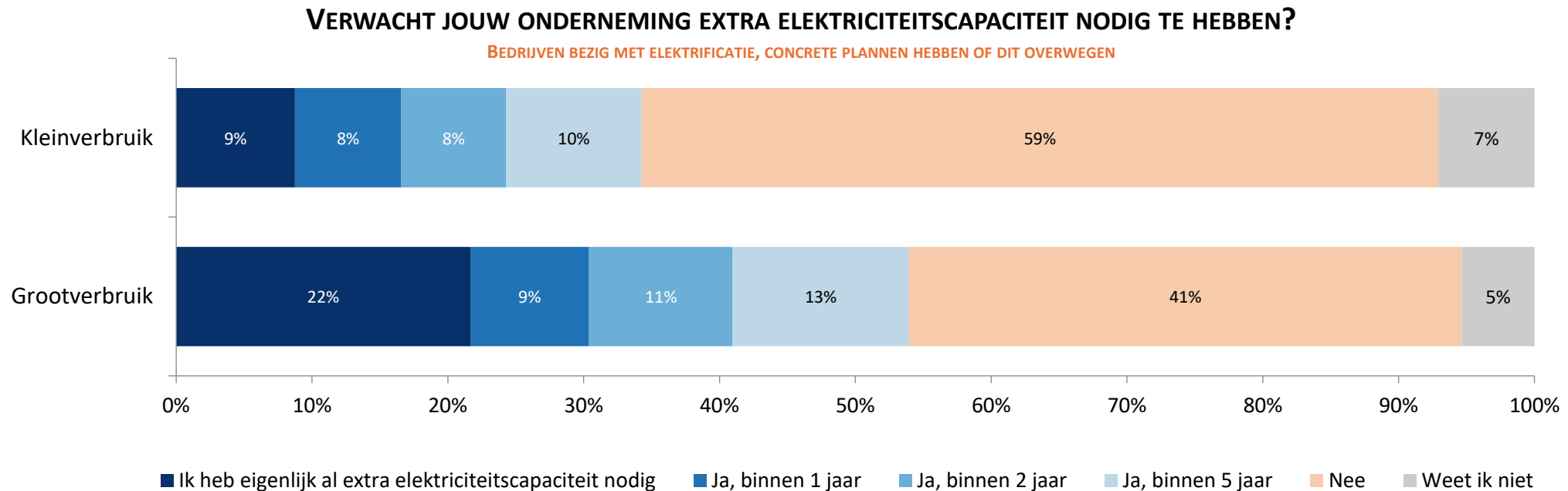
BEDRIJVEN BEZIG MET ELEKTRIFICATIE, CONCRETE PLANNEN HEBBEN OF DIT OVERWEGEN

GROOTVERBRUIKERS VERWACHTEN VAKER EXTRA ELEKTRICITEITSCAPACITEIT NODIG TE HEBBEN DAN KLEINVERBRUIKERS

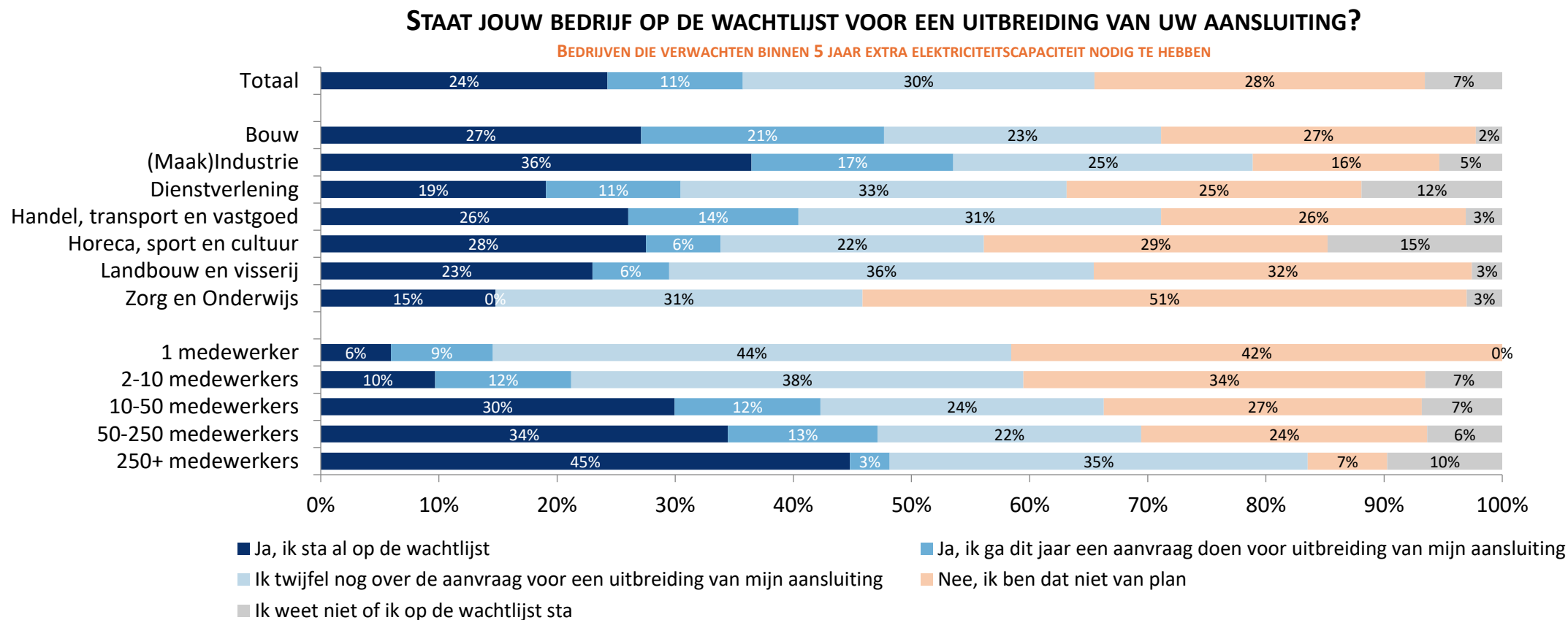
Onder bedrijven die bezig zijn met elektrificatie of dit overwegen, is de behoefte aan extra elektriciteitscapaciteit duidelijk groter bij grootverbruikers. Ruim de helft van de grootverbruikers verwacht binnen vijf jaar extra elektriciteitscapaciteit nodig te hebben, tegenover ongeveer een derde van de kleinverbruikers.

Dat verschil ontstaat vooral doordat grootverbruikers veel vaker nú al extra capaciteit nodig hebben. Een meerderheid van de kleinverbruikers verwacht daarentegen geen extra capaciteit nodig te hebben.

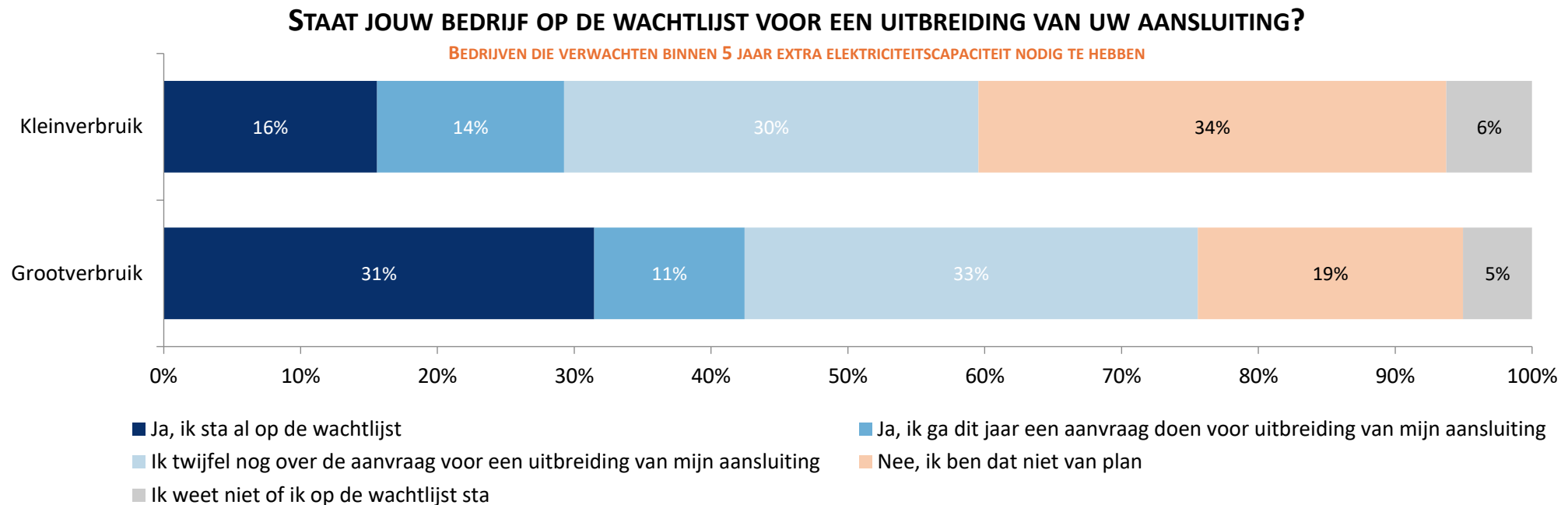
EEN KWART VAN DE BEDRIJVEN MET EXTRA CAPACITEITSBEHOEFTE STAAT AL OP DE WACHTLIJST

Aan bedrijven die binnen vijf jaar extra elektriciteitscapaciteit verwachten nodig te hebben, is gevraagd of zij al op de wachtlijst staan. Een kwart geeft aan al op de wachtlijst te staan en ongeveer één op de tien verwacht dit jaar een aanvraag te doen. In de (maak)industrie is de druk het grootst: ruim de helft van de bedrijven die binnen vijf jaar extra capaciteit nodig verwacht te hebben, staat al op de wachtlijst of wil dit jaar een aanvraag doen. Ook grotere bedrijven staan al relatief vaak op de wachtlijst.

GROOTVERBRUIKERS DIE EXTRA CAPACITEIT VERWACHTEN, STAAN AL VAKER OP DE WACHTLIJST VOOR UITBREIDING VAN HUN AANSLUITING

Onder bedrijven die binnen vijf jaar extra elektriciteitscapaciteit verwachten nodig te hebben, geven grootverbruikers duidelijk vaker aan al op de wachtlijst te staan voor uitbreiding van hun aansluiting. Dit sluit aan bij de eerdere bevinding dat grootverbruikers vaker extra capaciteit nodig hebben en vaker bezig zijn met elektrificatie.

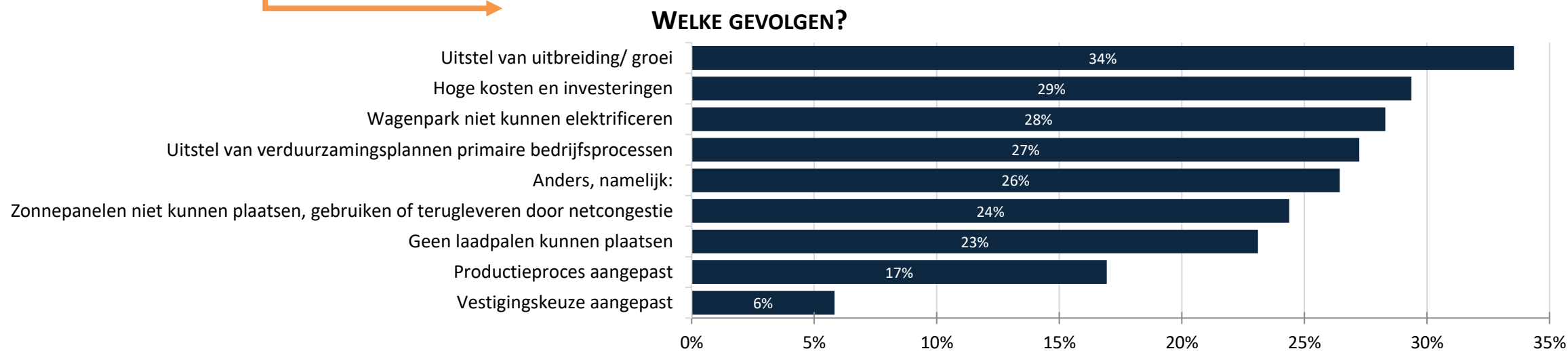
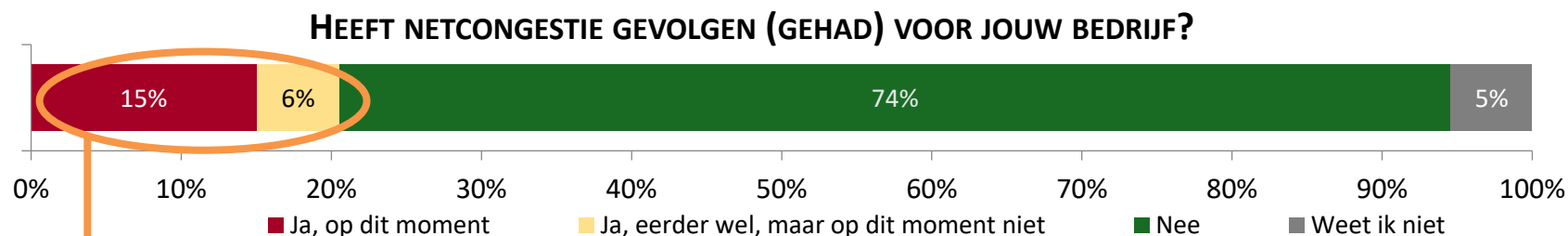

GEVOLGEN NETCONGESTIE

NETCONGESTIE HEEFT GEVOLGEN (GEHAD) VOOR ÉÉN OP DE VIJF BEDRIJVEN

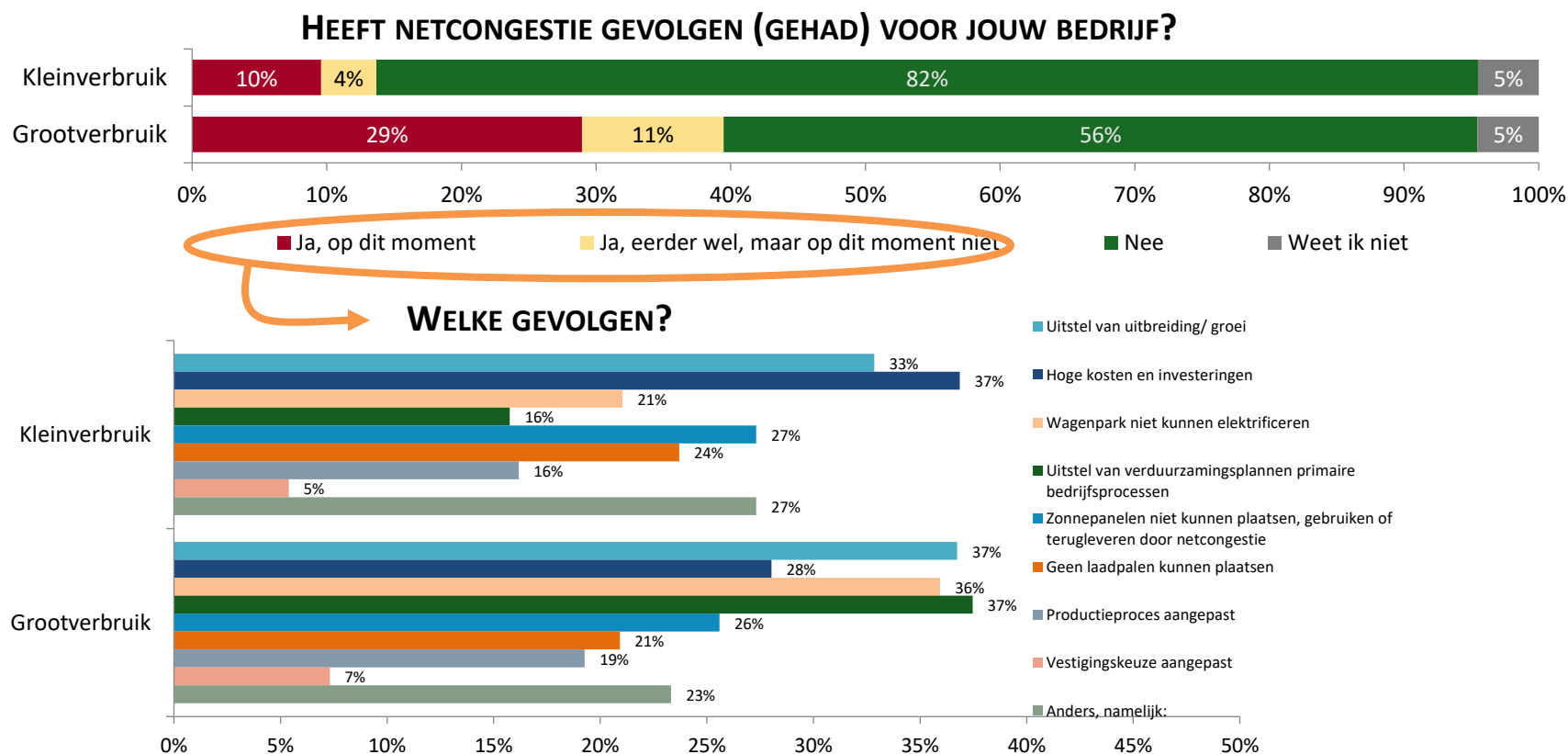
Eén op de vijf bedrijven heeft momenteel of eerder gevolgen van netcongestie ervaren. Voor het grootste deel spelen de gevolgen op dit moment, een kleiner deel had er eerder mee te maken. Onder bedrijven die netcongestie (hebben) ervaren, worden vooral uitstel van uitbreiding of groei, hoge kosten en het niet kunnen elektrificeren van het wagenpark genoemd. Ook andere verduurzamingsplannen worden regelmatig uitgesteld. Bij 'anders, namelijk' noemen bedrijven onder meer vertraging van bouwprojecten en extra investeringen in technische oplossingen.

GROOTVERBRUIKERS ERVAREN VAKER GEVOLGEN VAN NETCONGESTIE

Bijna drie op de tien grootverbruikers ervaren op dit moment gevolgen van netcongestie, tegenover één op de tien kleinverbruikers. Ook eerder ervaren gevolgen komen bij grootverbruikers vaker voor.

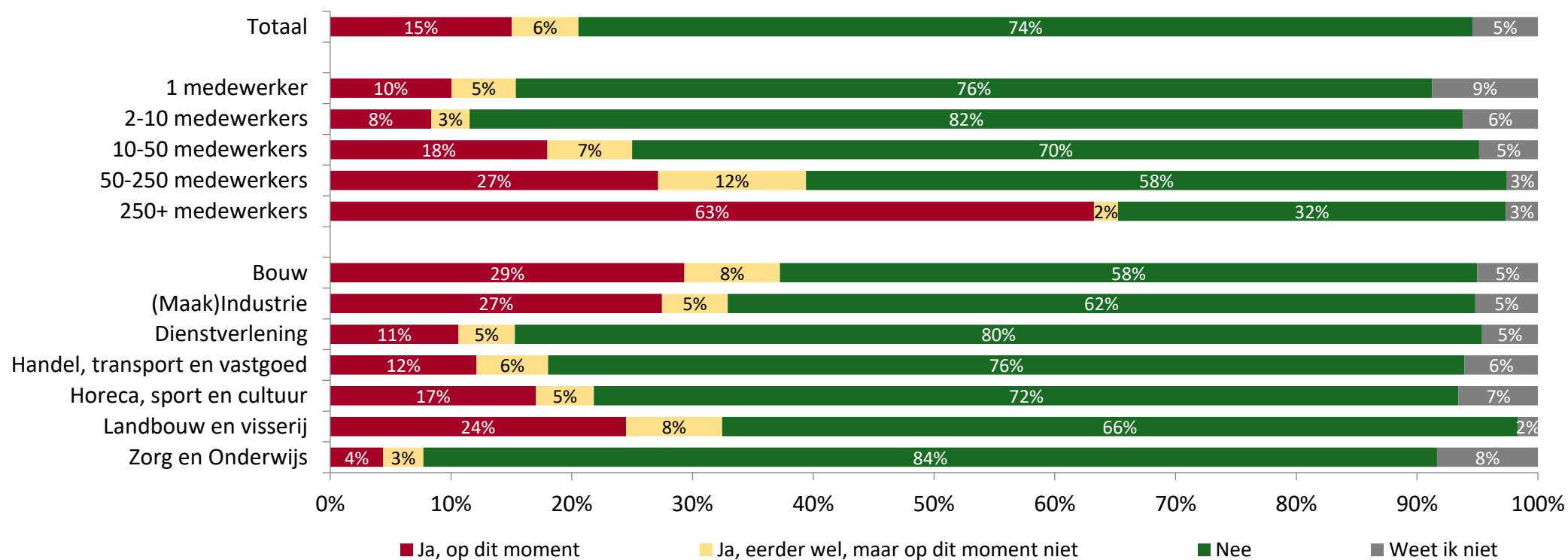
Ook de gevolgen van netcongestie verschillen enigszins tussen klein- en grootverbruikers. Bij grootverbruikers worden vooral uitstel van verduurzamingsplannen primaire bedrijfsprocessen en het niet kunnen elektrificeren van het wagenpark vaker genoemd. Bij kleinverbruikers springen hoge kosten en investeringen er relatief uit.

VOORAL GROTE BEDRIJVEN, DE BOUW EN DE MAAKINDUSTRIE ERVAREN GEVOLGEN VAN NETCONGESTIE

De gevolgen van netcongestie nemen sterk toe met de bedrijfsgrootte. Van de bedrijven met 250 medewerkers of meer ervaart ruim zes op de tien momenteel gevolgen. Bij bedrijven met maximaal tien medewerkers geldt dit voor ongeveer één op de tien. Ook in de bouw, de maakindustrie en de landbouw en visserij komen de gevolgen relatief vaak voor. In zorg en onderwijs is dit juist minder vaak het geval.

HEEFT NETCONGESTIE GEVOLGEN (GEHAD) VOOR JOUW BEDRIJF?

DE GEVOLGEN VERSCHILLEN STERK PER SECTOR: DE HELFT VAN DE GETROFFEN BEDRIJVEN IN DE MAAKINDUSTRIE STELT GROEI UIT

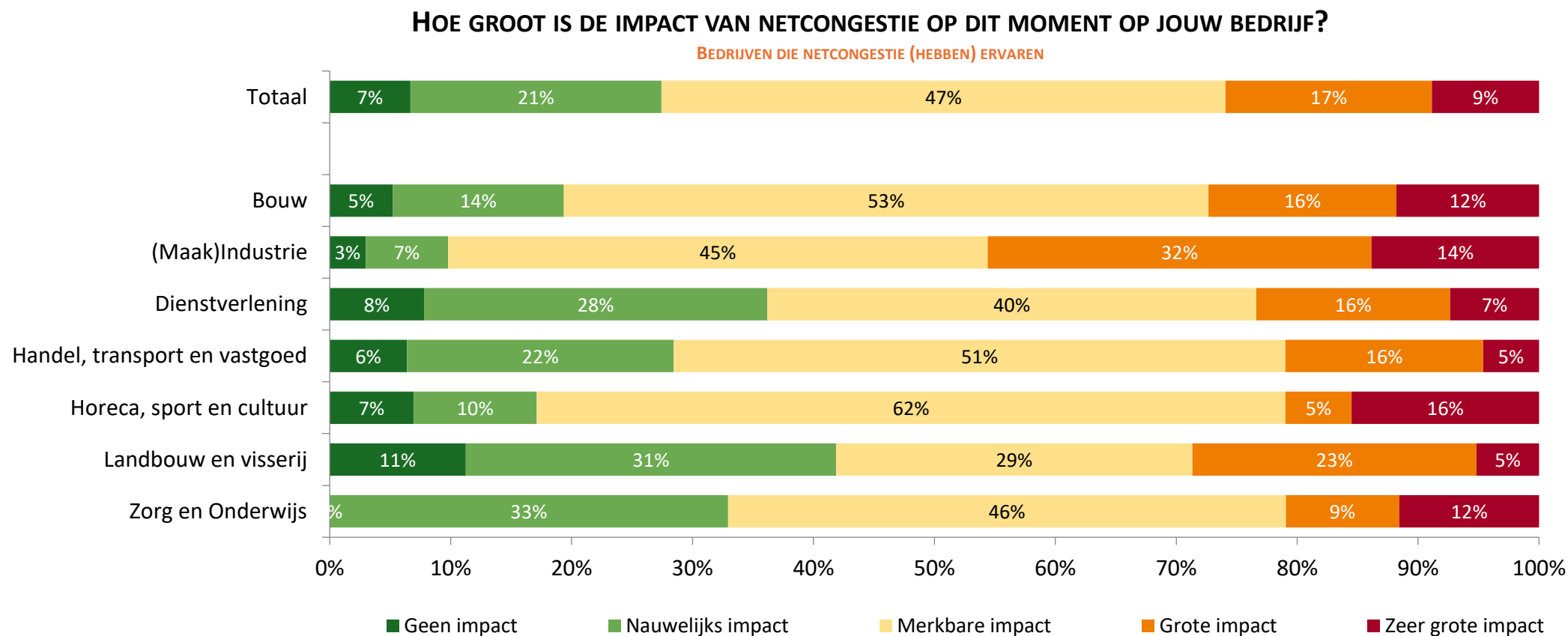
De gevolgen van netcongestie voor bedrijven verschillen sterk per sector. Onder de bedrijven in de (maak)industrie die netcongestie (hebben) ervaren, leidt dit bij de helft tot uitstel van uitbreiding of groei en relatief vaak tot hoge kosten. In de dienstverlening belemmert netcongestie vaker de plaatsing van laadpalen, terwijl in de horeca, sport en cultuur de verduurzaming van bedrijfsprocessen vaker vertraging oploopt.

GEVOLGEN VOOR BEDRIJVEN DIE NETCONGESTIE (HEBBEN) ERVAREN

Branche	Uitstel van uitbreiding/ groei	Hoge kosten en investeringen	Wagenpark niet kunnen elektrificeren	Uitstel van verduurzamingsplannen primaire bedrijfsprocessen	Zonnepanelen niet kunnen plaatsen, gebruiken of terugleveren door netcongestie	Geen laadpalen kunnen plaatsen	Productieproces aangepast	Vestigingskeuze aangepast	Anders, namelijk:
Totaal	34%	29%	28%	27%	24%	23%	17%	6%	26%
Bouw	21%	27%	32%	19%	20%	14%	11%	5%	38%
(Maak)Industrie	52%	38%	16%	25%	20%	10%	26%	5%	27%
Dienstverlening	28%	29%	39%	22%	25%	49%	9%	4%	19%
Handel, transport en vastgoed	35%	34%	42%	22%	26%	19%	14%	11%	21%
Horeca, sport en cultuur	40%	36%	7%	49%	26%	20%	26%	3%	33%
Landbouw en visserij	37%	9%	10%	35%	19%	11%	27%	5%	32%
Zorg en Onderwijs	21%	43%	36%	31%	49%	36%	12%	0%	10%

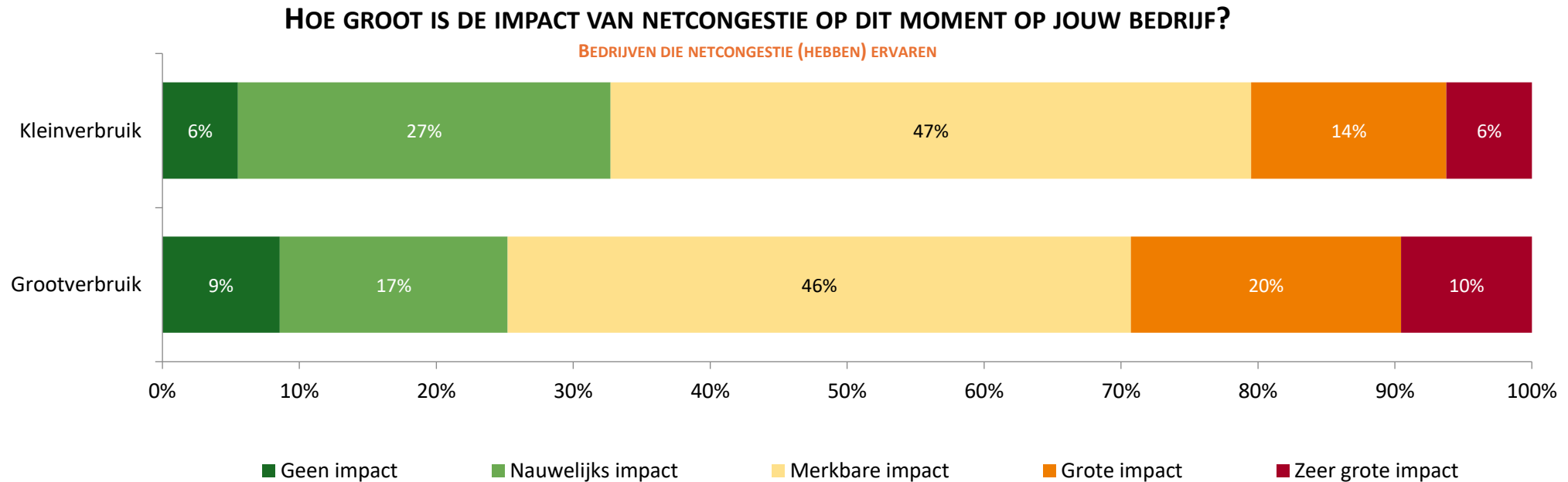
BIJNA DRIE KWART VAN DE GETROFFEN BEDRIJVEN ERVAART IMPACT, VOOR RUIM EEN KWART IS DEZE (ZEER) GROOT

Bedrijven die gevolgen van netcongestie ervaren, is gevraagd hoe groot de huidige impact is. Bijna de helft noemt deze merkbaar en ruim een kwart ervaart zelfs een grote of zeer grote impact. De (maak)industrie springt er opnieuw uit: bijna de helft van de bedrijven die netcongestie ervaren, beoordeelt de huidige impact als groot of zeer groot.

GROOTVERBRUIKERS DIE NETCONGESTIE ERVAREN, MERKEN VAKER EEN (ZEER) GROTE IMPACT

Onder bedrijven die netcongestie ervaren, beoordeelt drie op de tien grootverbruikers de huidige impact als groot of zeer groot, tegenover twee op de tien kleinverbruikers.

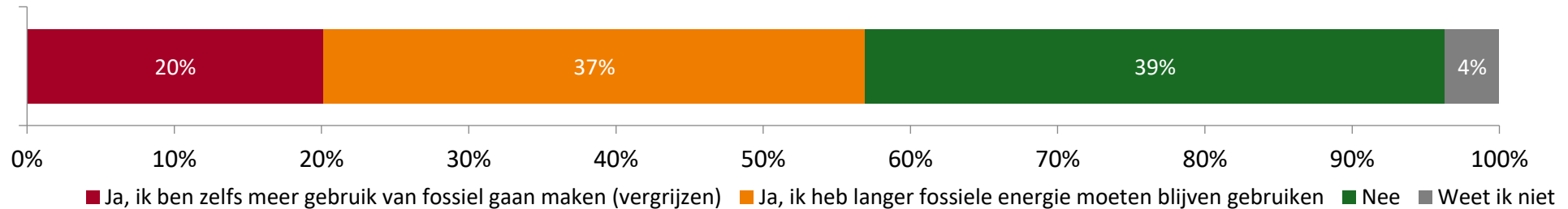

DE IMPACT VAN NETCONGESTIE WERKT DOOR IN VERDUURZAMING EN INVESTERINGEN VAN BEDRIJVEN

Aan bedrijven die gevolgen van netcongestie ervaren, is gevraagd hoe dit doorwerkt in hun energiegebruik en investeringen. Bijna zes op de tien moeten hierdoor langer fossiele energie blijven gebruiken. Daarnaast hebben zes op de tien investeringen uitgesteld, verkleind of stopgezet. En ruim één op de tien heeft extra investeringen moeten doen om de huidige productie te kunnen voorzetten. Netcongestie vertraagt daarmee niet alleen verduurzaming, maar ook geplande investeringen.

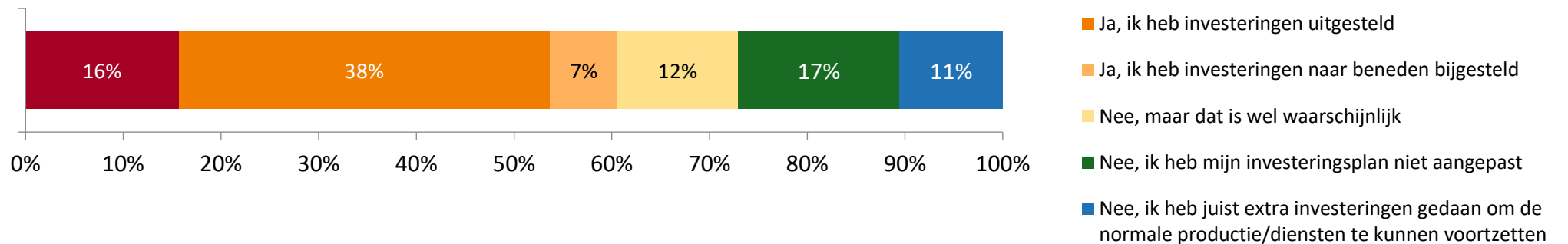
HEEFT NETCONGESTIE ERTOE GELEID DAT JOUW BEDRIJF LANGER FOSSIELE ENERGIE MOET BLIJVEN GEBRUIKEN?

BEDRIJVEN DIE NETCONGESTIE (HEBBEN) ERVAREN

HEEFT JOUW BEDRIJF DOOR NETCONGESTIE AL INVESTERINGEN UITGESTELD, VERKLEIND OF STOPGEZET?

BEDRIJVEN DIE NETCONGESTIE (HEBBEN) ERVAREN

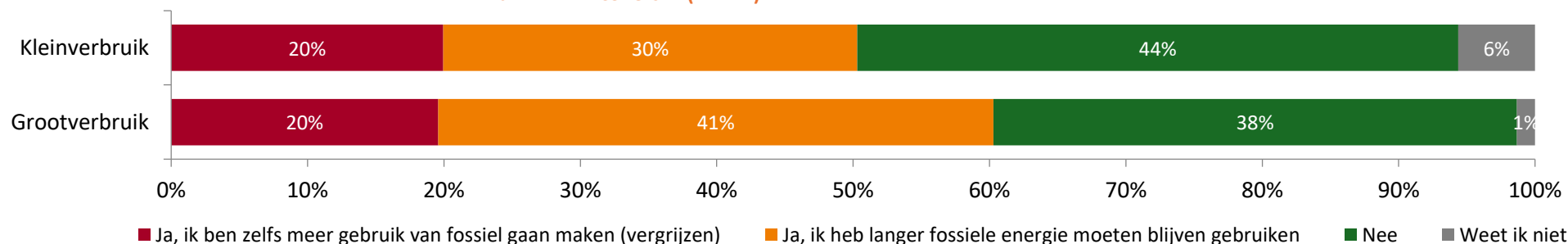

GROOTVERBRUIKERS MOETEN DOOR NETCONGESTIE VAKER LANGER FOSSIELE ENERGIE GEBRUIKEN EN PASSEN INVESTERINGEN VAKER AAN

Aan bedrijven die gevolgen van netcongestie ervaren, is gevraagd hoe dit doorwerkt in hun energiegebruik en investeringen. Grootverbruikers geven vaker aan langer fossiele energie te moeten gebruiken dan kleinverbruikers. Ook passen zij hun investeringen vaker aan: zij stellen investeringen vaker uit, verkleinen of stoppen deze vaker, maar doen ook vaker extra investeringen om de normale bedrijfsvoering voort te zetten.

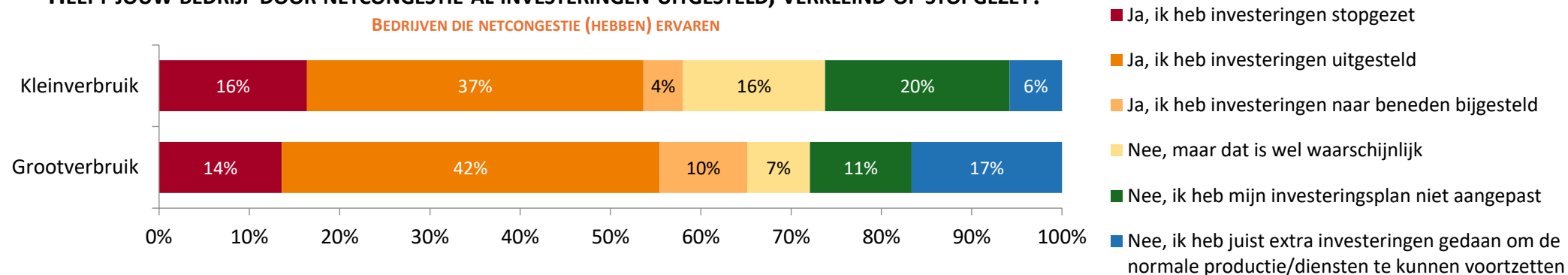
HEEFT NETCONGESTIE ERTOE GELEID DAT JOUW BEDRIJF LANGER FOSSIELE ENERGIE MOET BLIJVEN GEBRUIKEN?

BEDRIJVEN DIE NETCONGESTIE (HEBBEN) ERVAREN

HEEFT JOUW BEDRIJF DOOR NETCONGESTIE AL INVESTERINGEN UITGESTELD, VERKLEIND OF STOPGEZET?

BEDRIJVEN DIE NETCONGESTIE (HEBBEN) ERVAREN

OPLOSSINGEN EN BEHOEFTE

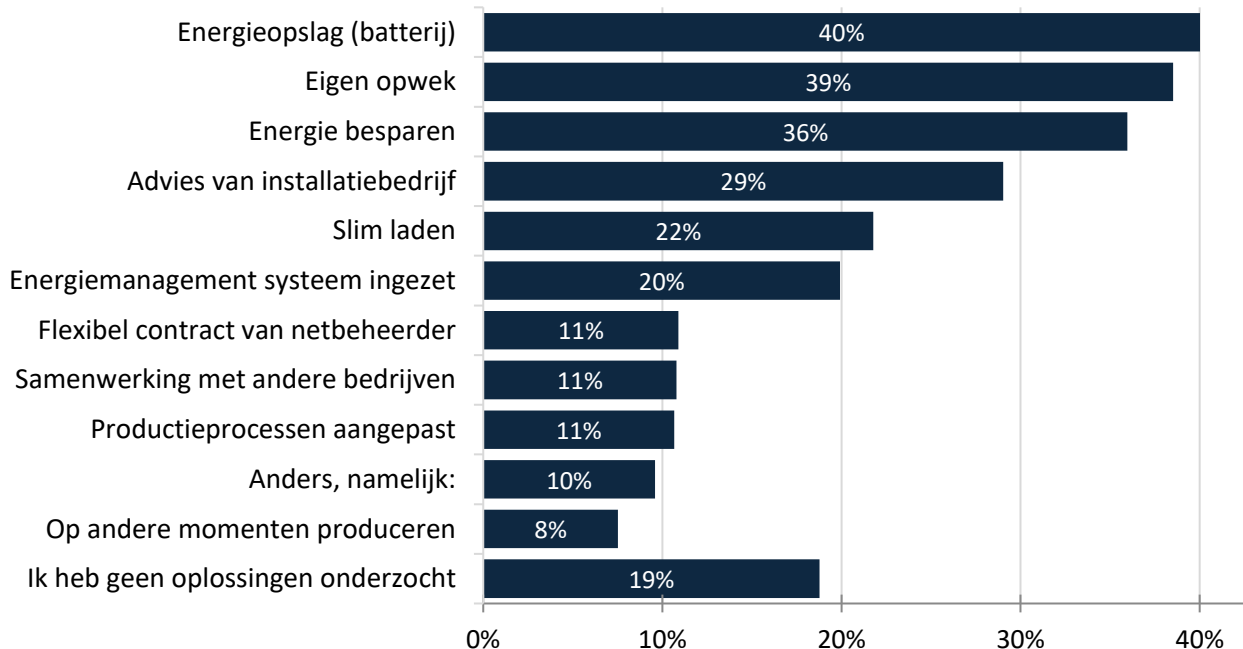

BEDRIJVEN KIEZEN VOORAL VOOR ENERGIEBESPARING EN EIGEN OPWEK. ENERGIEOPSLAG VAAK ONDERZOCHT, MAAR MINDER TOEGEPAST

Aan ondernemers die de gevolgen van netcongestie ervaren of binnen vijf jaar extra elektriciteitscapaciteit verwachten nodig te hebben, is allereerst gevraagd welke oplossingen zij hebben onderzocht om binnen hun huidige gecontracteerd vermogen toch verder te kunnen. Alleen deze oplossingen konden zij daarna selecteren als daadwerkelijk toegepast. Van de bedrijven die een oplossing hebben onderzocht, past een ruime meerderheid eigen opwek, energiebesparing of advies van een installatiebedrijf ook daadwerkelijk toe. Energieopslag is de meest onderzochte oplossing, maar wordt minder vaak toegepast: 42% van de bedrijven die energieopslag onderzochten, heeft deze oplossing ook ingezet.

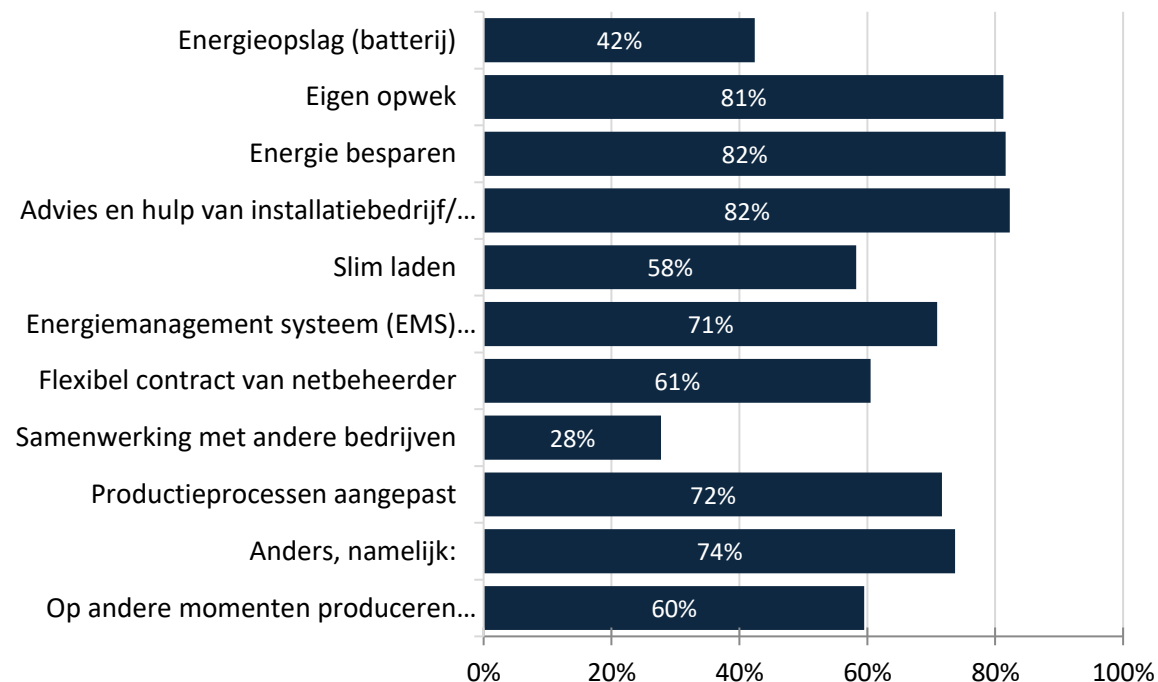
WELKE VAN DE VOLGENDE OPLOSSINGEN HEB JE ONDERZOCHT?

BEDRIJVEN DIE NETCONGESTIE (HEBBEN) ERVAREN OF BINNEN 5 JAAR EXTRA ELEKTRICITEITSCAPACITEIT NODIG HEBBEN

WELKE VAN DE ONDERZOCHE OPLOSSINGEN HEB JE DAADWERKELIJK TOEGEPAST?

BEDRIJVEN DIE EEN OPLOSSING HEBBEN ONDERZOCHT

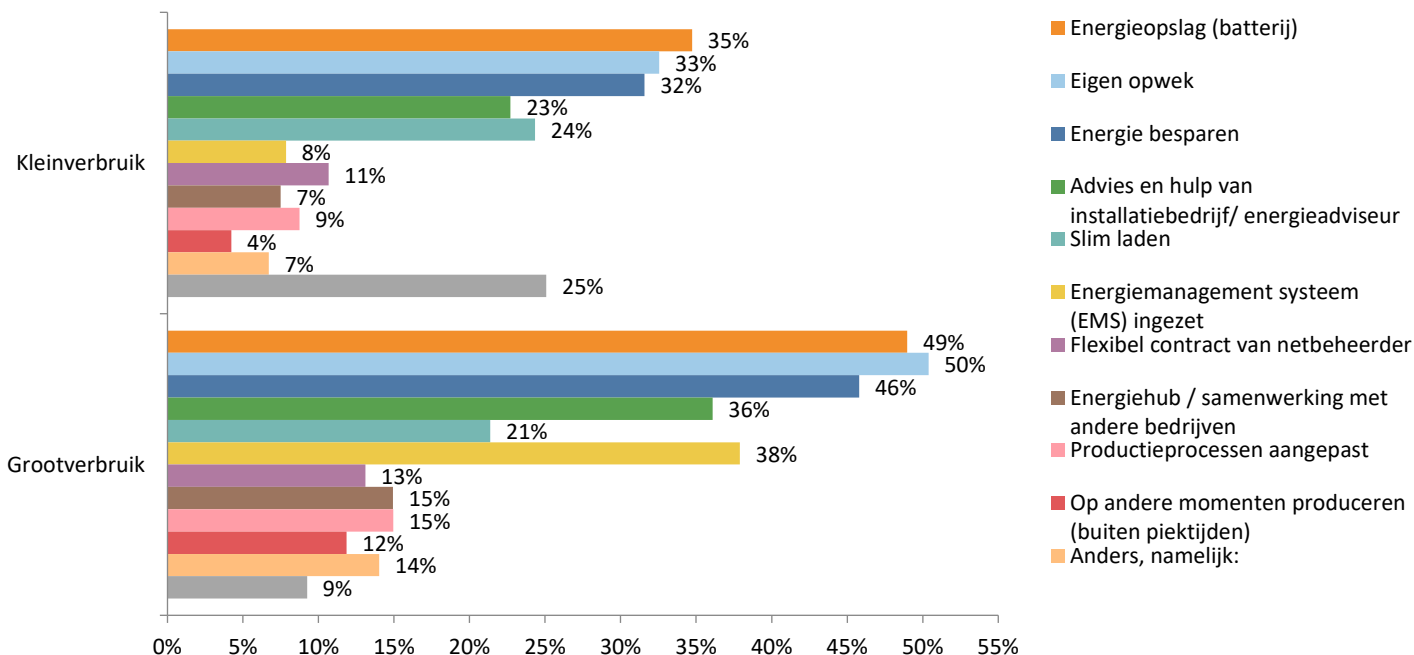
GROOTVERBRUIKERS ONDERZOEKEN ÉN PASSEN VAKER OPLOSSINGEN VOOR NETCONGESTIE TOE

Klein- en grootverbruikers onderzoeken allebei het vaakst energieopslag, eigen opwek en energiebesparing. Daarbij valt het op dat grootverbruikers meer en vaker oplossingen onderzoeken. Vooral het energiemanagementsysteem wordt veel vaker onderzocht.

Wanneer bedrijven eigen opwek, energiebesparing of advies hebben onderzocht, passen zij deze oplossingen meestal ook toe. Dat geldt voor zowel klein- als grootverbruikers. Energieopslag vormt de uitzondering: deze oplossing wordt in beide groepen veel onderzocht, maar minder vaak daadwerkelijk ingezet.

WELKE VAN DE VOLGENDE OPLOSSINGEN HEB JE ONDERZOCHT?

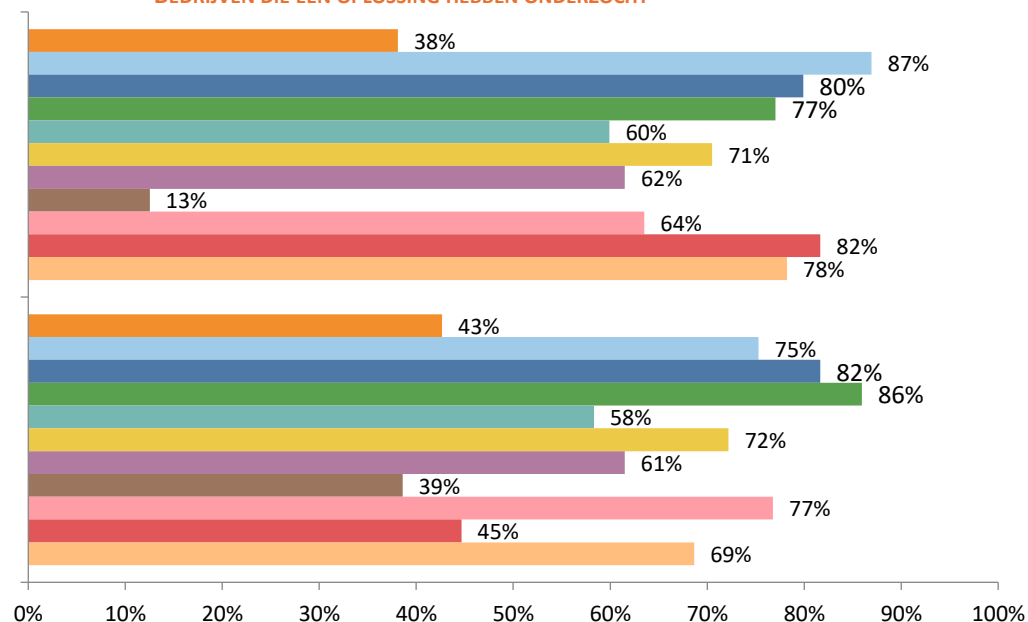
BEDRIJVEN DIE NETCONGESTIE (HEBBEN) ERVAREN OF BINNEN 5 JAAR EXTRA ELEKTRICITEITSCAPACITEIT NODIG HEBBEN

WELKE VAN DE ONDERZOCHE OPLOSSINGEN HEB JE

DAADWERKELIJK TOEGEPAST?

BEDRIJVEN DIE EEN OPLOSSING HEBBEN ONDERZOCHT

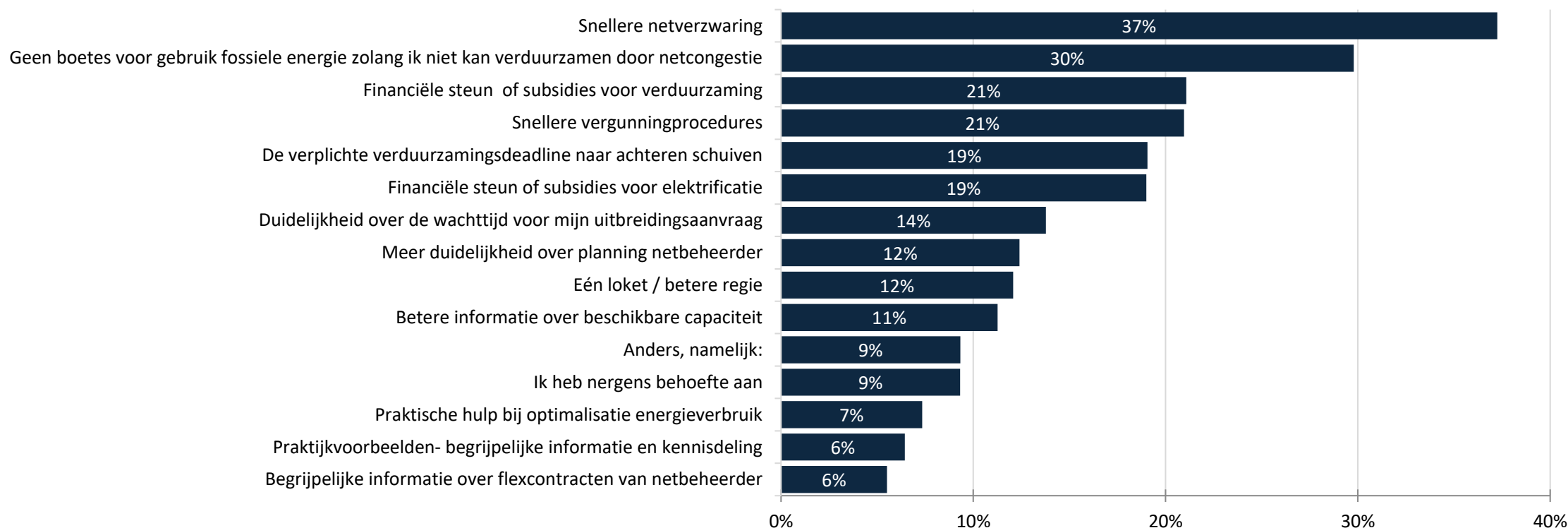

BEDRIJVEN HEBBEN VOORAL BEHOEFTE AAN SNELLERE NETVERZWARING

Aan ondernemers die gevolgen van netcongestie ervaren of binnen vijf jaar extra elektriciteitscapaciteit verwachten nodig te hebben, is gevraagd waar zij vooral behoefte aan hebben. Bijna vier op de tien noemen snellere netverzwaring. Drie op de tien willen geen boetes voor fossiel energiegebruik zolang verduurzaming niet haalbaar is. Daarnaast vraagt ongeveer één op de vijf om financiële steun voor verduurzaming, uitstel van verduurzamingsdeadline en om snellere vergunningsprocedures.

WAAR HEEFT JOUW BEDRIJF OP DIT MOMENT DE MEESTE BEHOEFTE AAN? – MAXIMAAL 3 ANTWOORDEN

BEDRIJVEN DIE NETCONGESTIE (HEBBEN) ERVAREN OF BINNEN 5 JAAR EXTRA ELEKTRICITEITSCAPACITEIT NODIG HEBBEN

BIJ KLEINVERBRUIKERS VALT GROTERE BEHOEFTE AAN FINANCIËLE STEUN OP

Voor kleinverbruikers die netcongestie ervaren of binnen vijf jaar extra elektriciteitscapaciteit nodig verwachten te hebben, krijgen (net als grootverbruikers, zie volgende pagina) snellere netverzwaring en afschaffing van boetes prioriteit. Kleinverbruikers geven daarnaast aan behoefte te hebben aan financiële steun of subsidies voor verduurzaming en voor elektrificatie (meer dan grootverbruikers).

KLEINVERBRUIK: WAAR HEEFT JOUW BEDRIJF OP DIT MOMENT DE MEESTE BEHOEFTE AAN? – MAXIMAAL 3 ANTWOORDEN

BEDRIJVEN DIE NETCONGESTIE (HEBBEN) ERVAREN OF BINNEN 5 JAAR EXTRA ELEKTRICITEITSCAPACITEIT NODIG HEBBEN

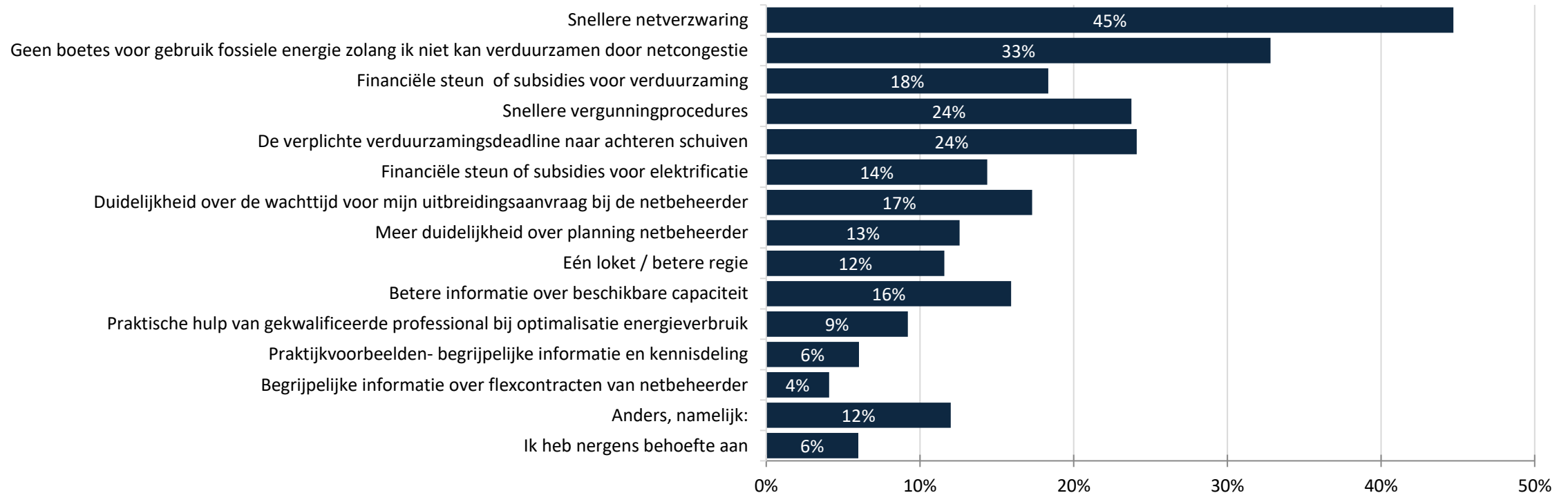

GROOTVERBRUIKERS HEBBEN VOORAL BEHOEFTE AAN SNELLERE PROCEDURES EN UITSTELLEN VAN DEADLINES

Voor grootverbruikers die netcongestie ervaren of binnen vijf jaar extra elektriciteitscapaciteit verwachten nodig te hebben, is snellere netverzwaring veruit de grootste behoefte. Aan betere informatie over beschikbare capaciteit en wachttijden bij netbeheerder is ook meer behoefte dan bij kleinverbruikers. Grootverbruikers hebben minder behoefte aan financiële steun (t.o.v. kleinverbruikers), maar voor hen zijn snellere vergunningsprocedures belangrijk, net als het verplaatsen van verplichte deadlines voor verduurzaming.

GROOTVERBRUIK: WAAR HEEFT JOUW BEDRIJF OP DIT MOMENT DE MEESTE BEHOEFTE AAN? – MAXIMAAL 3 ANTWOORDEN

BEDRIJVEN DIE NETCONGESTIE (HEBBEN) ERVAREN OF BINNEN 5 JAAR EXTRA ELEKTRICITEITSCAPACITEIT NODIG HEBBEN

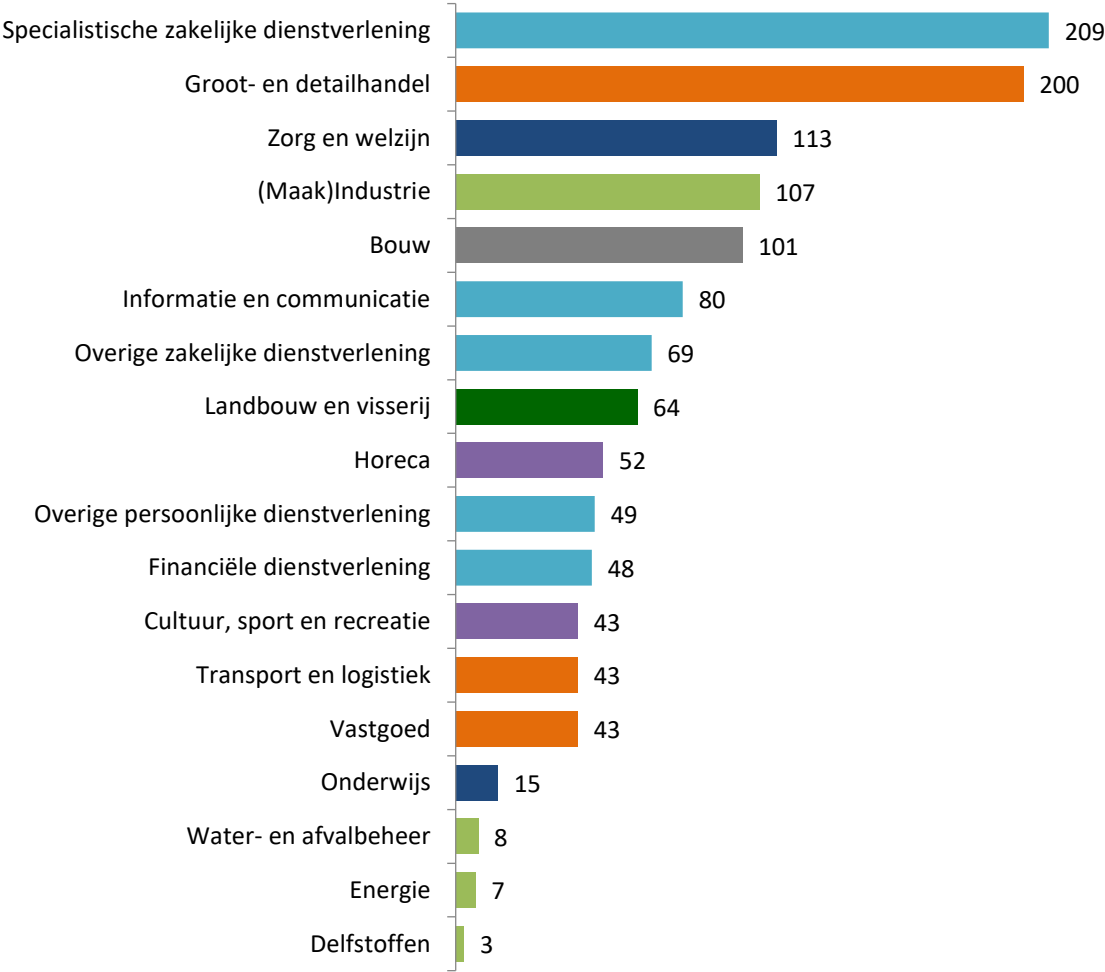
BIJLAGE

OVER DE STEEKPROEF

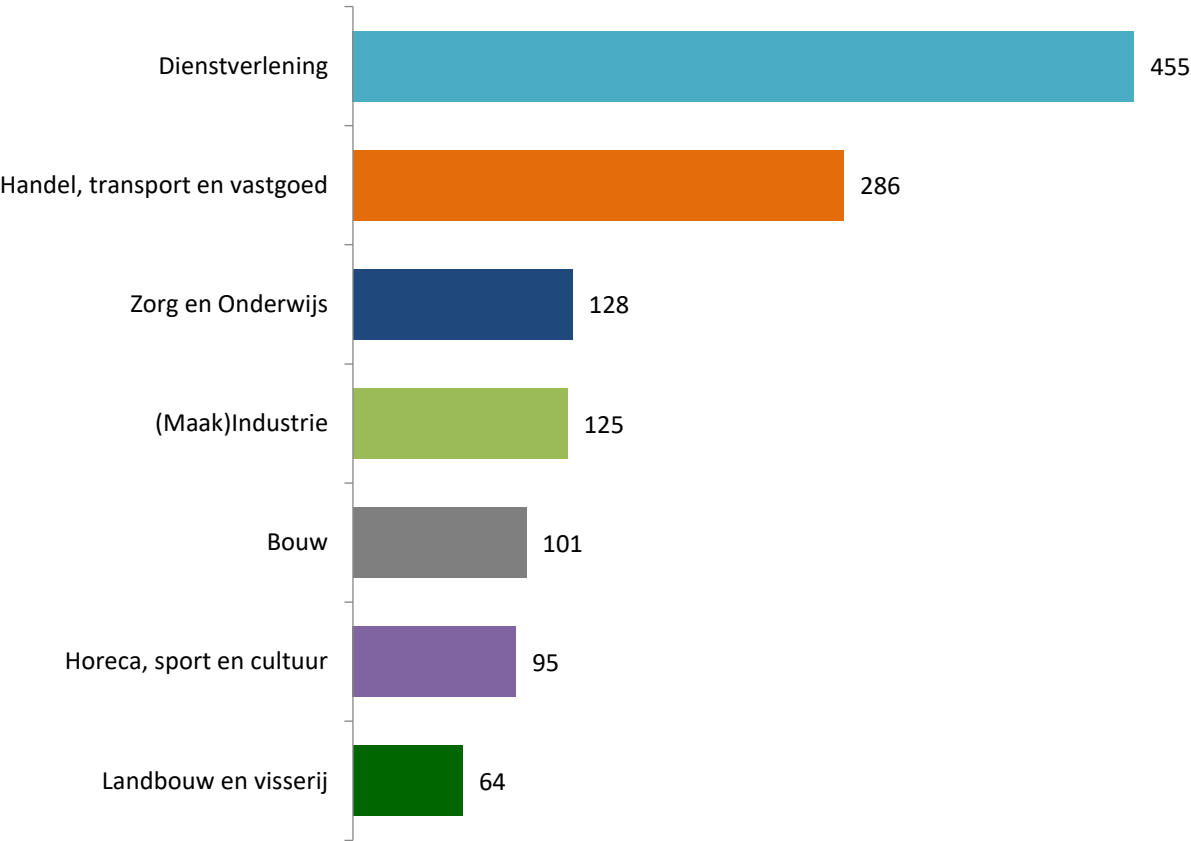

DEELNEMERS PER SECTOR → HOOFDSECTOREN

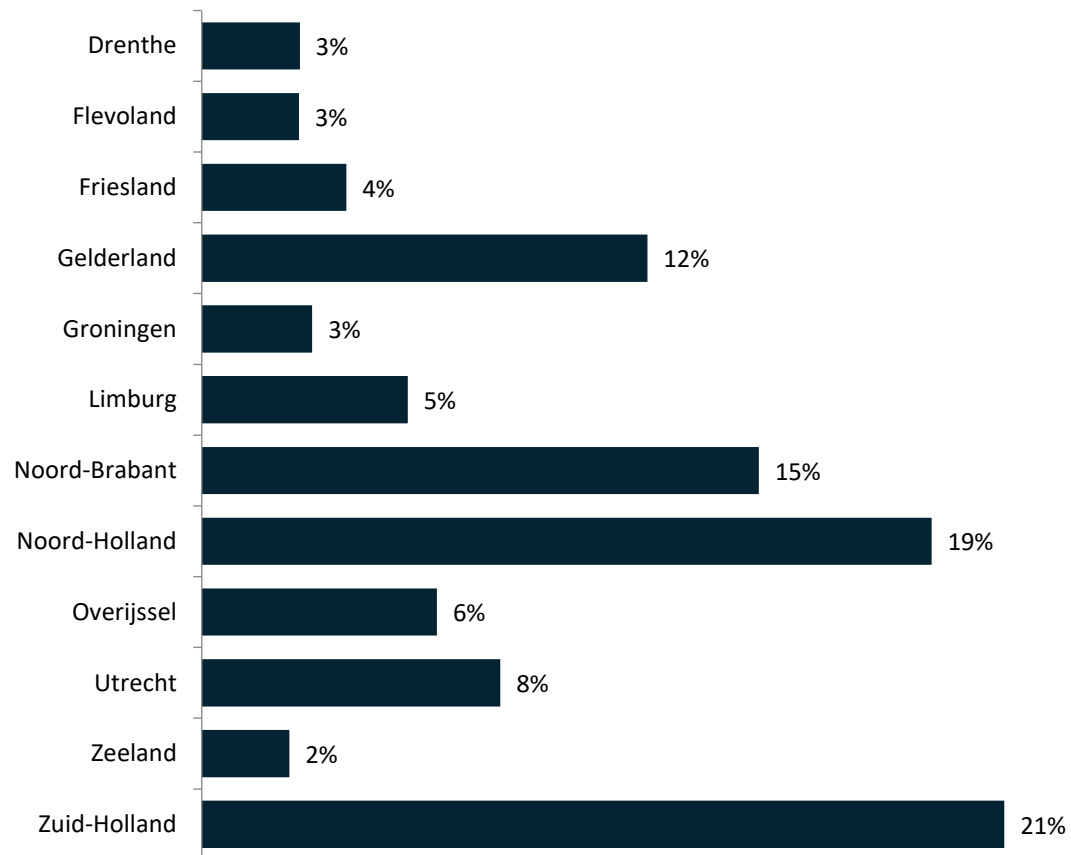
FREQUENTIES DEELNEMENDE SECTOREN

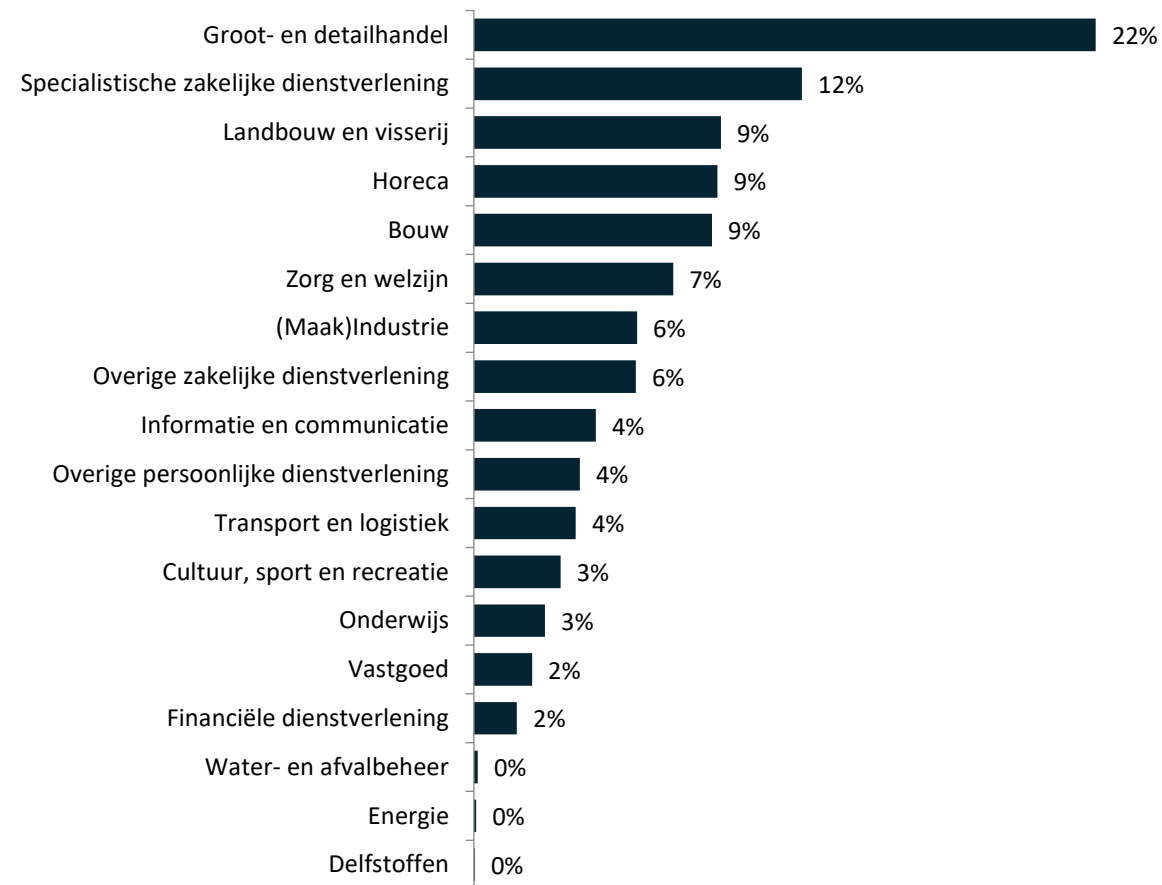
HOOFDSECTOREN: 7 CATEGORIEËN

PROVINCIE

BRANCHE

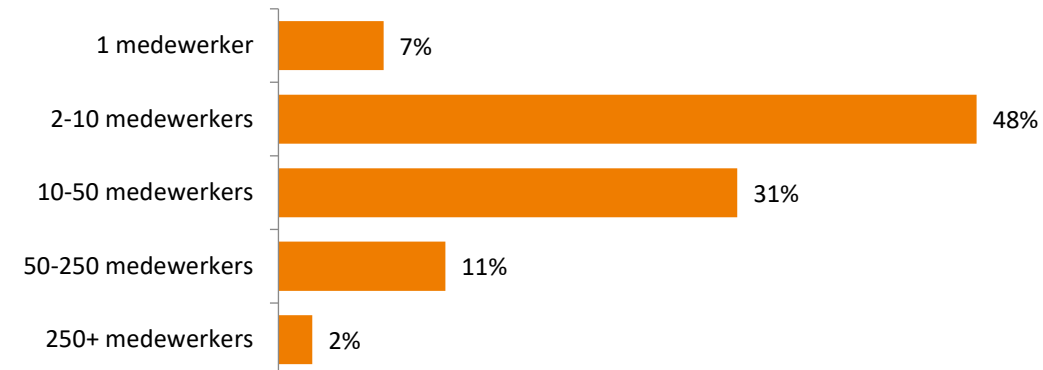

GEWOGEN STEEKPROEF

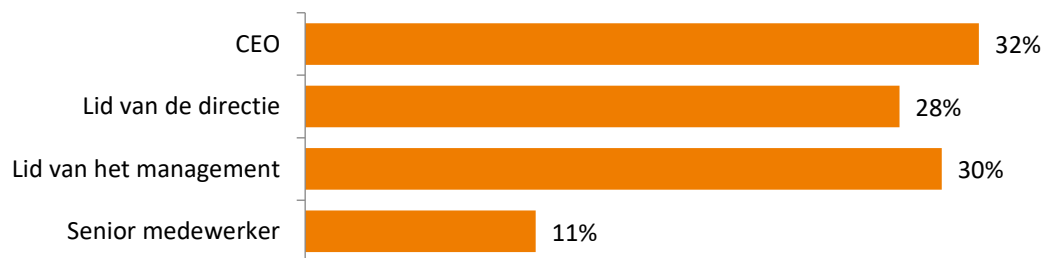
WERKSITUATIE

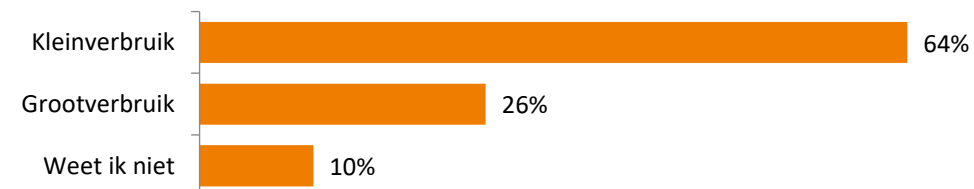
BEDRIJFSGROOTTE

FUNCTIE*

ELEKTRICITEITSAANSLUITING

*Enkel gevraagd aan respondenten die bij een bedrijf werken | n = 58